

64. évf., 2010. IX. 30., ára 50 dinár

27

Jó Pajtás

Őszülő természet
Komarov Eugeni fotója

A jövő heti Jó Pajtás címdala és posztere

A 7 képe

Hatvan szerző mintegy 200 képét nézte át a HorseVille lovászati vásár alkalmából Újvidéken meghirdetett fotókiállítás zsűrije, és második díjban részesítette a fenti képet, melyet Dejan Balind belgrádi szerző készített. A HorseVille az Újvidéki Vásár területén lesz látható október 1-je és 3-a között, ugyanitt tekintheti meg a közönség a fotókiállítás teljes anyagát is. Erre egyébként Szerbiából, Bosznia-Hercegovinából, Szlovéniából, Horvátországból és Svájcól küldték be lovakat ábrázoló művészi képeiket a szerzők, s a Lennert Géza, Jaroslav Pap és Dušan Živkić fotóművészekből álló bírálóbizottság az užicei Tijana Jevtić háromképes kollekciójának ítélte oda a kiállítás nagydíját, s egyben azt a lehetőséget, hogy 2011-ben önálló kiállítással mutakozzon be az újvidéki közönségnek. További díjazottak még Milorad Miličević Leskovacról, Maša Pavlović Belgrádból, Ivana Hengl Eszékről és Vesna Lovrić Zürichből, dicséző oklevelet pedig Branimir Radovanović (Belgrád), Mirsad Mujanović (Travnik) és Predrag Ilić (Kraljevo) érdemelték ki. A kiállítás az Újvidéki Vásár 10-es csarnokában láthatjuk meg.

Megválaszolhatatlan kérdések toplistája

Mi az élet értelme? – ez a megválaszolhatatlan kérdések toplistájának vezetője. A lajstrom az Ask Jeeves nevű tudakozó honlapnak köszönhető. A The Daily Telegraph című brit lap híre szerint a 2. helyen a „Létezik-e Isten?” áll, a harmadik leggyakoribb kérdés pedig az, hogy „Viccesebbek-e a szókék?” Bejutott a tízes élmezőnybe egyebek közt a „Hogyan lehet a legjobban fogyni?”, a „Ki a leghíresebb ember a világon?”, „Mi a szerelem?” és „Mi a boldogság titka?” is.

Az Ask Jeeves mintegy 16 millió föltett kérdésre válaszol havonta, de bizonyos esetekben bevallottan tanácstalan. Ez ösztönözte a weblap üzemeltőit, hogy olyan oldalt nyissanak, ahol az emberek egymás

kérdéseit válaszolhatják meg, elsősorban az olyanokat, melyekre nem létezik precíz, konkrét válasz.

Persze vannak más jellegű kérdések is, például az, amely arra vonatkozik, mi is történt Tony Sopránóval. Ő ugyanis egy olyan tévésorozat egyik szereplője volt, amely világos és egyértelmű befejezés nélkül ért véget, mintha elvágták volna...

Rapzenével népszerűsítik a Bibliát Olaszországban

Zsebkönyvként nyomtatott Bibliát ad az olaszok kezébe a Famiglia Cristiana című katolikus hetilap. A kisméretű és könnyű Biblia a retikulbe is belefér. A Biblia olvasásához azonban nem elég könyvet adni az emberek kezébe, érdeklődésük felkeltésére be kell vetni a modern kommunikációs eszközöket. A választás a rap ritmusára esett: a Famiglia Cristiana Bibliáját az olasz rádiókban és interneten is az Ó- és Újszövetség legismertebb részleteinek rapesített változatával reklámozzák. A Paroladidio (Isten szava) című rap szándékát sem titkolták: elsősorban a fiatalokat szeretnék megszólítani.

Ahol szeretnek iskolába járni, tanulni, olvasni...

Ugye, ritka az olyan osztály, ahol mindenki kitűnő tanuló? Az osztályfőnök, Zapletán Erika magyartanár nő a minap azzal dicsekedett, hogy nagyon jó osztálya van, az ötödikesei mindannyian kitűnők! Huszonegyen vannak.

Különbözik ötödikesnek lenni nagyon sok szempontból jó. Talán az tetszik benne, hogy végre ötödikes lettél. A nagyok közé tartozol! Felső vagy! Végre sok tanár tanít. Számos érdekes tantárgyat tanulhatsz. Vándorolhatsz egyik szaktanteremből a másikba. A szünetekben barátkozhatsz, játszhatsz a felsős gyerekekkel, láthatod a szimpátiádat...

Az óbecsei Sever Đurkić iskola magyar szaktantermében vagyunk. Az iskola tanulói kies környezetben ismerkednek anyanyelvünkkel: a falakat az írók, költők képei díszítik. Már is készül egy falújság Rend a lelke mindennek címmel.

Harkai Réka, Kovács Jónás, Molnár Szabaszián, Gregus Sándor, Kiss Dávid, Mihajlović Lázár, Fehér Zsolt, Fehér Miklós és Acsai Ákos most arról mesélnek, hogyan találtak föl magukat az ötödik osztályban.

Réka nagyon jól érzi magát az ötödikben. Nem sokan mondhatják el magukról, hogy szeretnek tanulni. Ő igen. Meg olvasni is!

– Már negyedikben meglátogattam bennünket az oszi – dicsekszik Réka –, úgyhogy nem az ősszel ismerkedtünk meg vele. Szeretek suliba járni. Mióta elsőben megtanultam olvasni, azóta szeretem a könyveket. Nem járok könyvtárba, mert otthon sok jó könyvem van. A legjobban a magyarórákat kedvelem.

Sok új, fiatal tanár tanít most bennünket, de én szeretem az idősebbeket is, mert azok meg tapasztaltabbak. A Jó Pajtást most vettem először a kezembe, s én is kitudósítója leszek. Eddig is szinkitűnő voltam, az idén is az szeretnék lenni!

Jónás hatodikos tesója már sokat mesélt a tanárokról, a sok új tantárgyról.

– Nekem a főci és a matek a kedvenc tantárgyam – mondja Jónás –, de megkedveltem a törít, meg a bigit is. Jó osztályközösség vagyunk, jól érzem magam az osztályban. Új osztálytársaink is vannak: a Petőfi iskolából jött Bence és Melinda. Meg szeretek barátkozni más felsős gyerekekkel is.

– Én is megbarátkoztam az idősebbekkel – jelenti ki Szabaszián –, meg az új tantárgyak is tetszenek. Magyarból már ötöst is kaptam! Tornaórán szeretem a gyakorlatokat, de még jobban, hogy utána focizunk. Az idén is járok a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör néptánc csoportjába táncolni.

Sanyinak a német nyelv tetszett meg olyannyira, hogy elhatározta, megtanul jól németül, hogy beszélgethesen a németországi rokonokkal.

– Ebben az évben új tantárgy a német – magyarázza Sanyi –, s a tanár nő már mondta, hogy szakszoportot is tart majd. Elhatároztam, én is részt veszek a munkában, hogy minél jobban megtanuljam e nyelvet. Az első osztályfőnöki órán megválasztottuk az osztály vezetőségét is. Meg a rendre is ügyelünk. A hetes megy ki legutoljára a teremből, hogy ellenőrizze, minden rendben

van-e. Mert: Rend a lelke mindennek, tartja a közmondás is.

– Nekem is kedvenc tantárgyam a német – mondja Ákos –, s én is járok majd német szakszoportra. A Jó Pajtást is tudósítom majd, mert az idén már vásárolom a lapot.

Dávid meg rajzolni szeret, ő a rajzszakkör munkájába kapcsolódik be.

– Kicsit nehéz megszokni, hogy vándorolni kell egyik teremből a másikba – meséli Dávid –, meg nekünk kell alkalmazkodni a tanárokhöz, de azért minden tanárt szimpatikusnak tartok. Kedvelem a matekot, törít, rajzolni meg nagyon szeretek. Van egy rajztanár nő ismerősünk, ő foglalkozik velem. Szeretnék rajzszakkörre járni.

– Engem a földrajz meg a történelem érdekelt – jelenti ki Lázár –, a tévében is mindig az ilyen tárgyú filmeket nézem.

Miklós és Zsolti ikrek. Ők már néhány éve olvassák a Jó Pajtást, s édesanyjukkal közösen fejtik meg a keresztrejtvényt. A biológia a kedvenc tantárgyuk.

– Már ötöst is kaptam a bigibeszámolóra – dicsekszik Zsolti –, a vérehulló fecskéfűről írtam. Ez egy gyógynövény, van otthon a kertünkben is, és a megfigyelésemet írtam le.

– Én meg a citromfáról készítettem beszámolómat – mondja Miklós. Megszámoltam, 34 citrom van rajta. Természetesen ötöst kaptam rá, meg már magyarból is van egy ötösöm.

Ez igen! Csak így tovább, kitűnő, ötödik osztály!

Ami minket érdekel...

Beszélni bármiről lehet, állítják a szabadkai Jovan Mikić iskola tanulói, és igazuk is van, hiszen állandóan egy csomó dolog vesz körül minket vagy történik valami érdekes, és ezeket a legtöbbször szívesen megosztjuk másokkal is. Emellett sokminden van még, ami különösképpen leköti figyelmünket, ezekről pedig mindig szívesen beszélgetünk, vagy próbálunk többet megtudni. A hetedik **Horváth Blanka**, **Szávity Nikolina** és **Ljepoja Igor**, valamint a nyolcadikos **Nagy Dóra**, **Tót Diana** és **Dózsa Péter** szerint ahogy múlnak az évek, úgy változik érdeklődési körünk is, s a valamikor érdekesnek tartott témák helyére újak lépnek. De hogy jelenleg mi foglalkoztatja őket, arról meséljenek ők.

– Szerintem ebben a korban a fiúkat főleg a sport vonzza, a lányokat pedig inkább a divat meg a sztárok, és a fiúkról is sokat beszélnek. De ahogy egyre idősebbé válunk, más dolgok kezdenek lekötni minket, és minden korosztály másról szokott beszélgetni. Vagyis a szüleinket egészen más foglalkoztatja, mint minket – mondja Diana. – Ha a barátnőimmel vagyok, megbeszéljük, kivel mi történt, vagy ha vannak közös élményeink, akkor azokról beszélgetünk, sportról, filmekről, fiúkról. Ha viszont úgy érzem, szeretnék komolyabb dolgokról beszélni valakivel, akkor a szüleimhez fordulok, vagy legalábbis olyankor szívesen társalgok a felnőttekkel.

Igor az újságban szereti elolvasni az érdekesebb riportokat, valamint a horoszkópot és a vicceket, de ettől azért sokkal szélesebb az érdeklődési köre.

– Nagyon szeretek az ókorról és a középkorról hallani, vagyis érdekel a történelem, az extrém sportok, mint a snowboard, szeretek ijáskodni és kardozni. A barátaimmal néha kint a természetben építünk valamit, például csináltunk már kilátót is, és valamennyire ér-

dekel az internet meg a számítógépes játékok. Leginkább szóba kerül a zene, katonai stratégiák, érdekes földrajzi és történelmi dolgokról is szoktunk társalogni, de vannak olyanok is, akikkel csak arról lehet szót váltani, hogy éppen mi történt az iskolában, és más nem is érdekli őket.

Blanka a barátnőivel mindig valami másról beszélget, bár vannak visszatérő témáik, mint a zene vagy a filmek.

– A zenével kapcsolatban általában elmondjuk, hogy kinek mi tetszik, vagy megkritizáljuk azokat a dalokat, amelyek nem tetszenek, bár főleg kritizálunk, és a filmeket is átbeszéljük. Ezenkívül szeretek olvasni, főleg detektívregényeket, így néha ez is szóba kerül. A szülőkkel főleg a sulis és a lecke témája merül fel, de keveset beszélgetünk velük, mert nincs túl sok időnk egymásra. Meg hát szerintem őket más dolgok érdeklik, mint minket, és a mi témáink érdekesebbek is, bár tulajdonképpen a szülőkkel is lehetne olyasmiről beszélgetni, mint amiről a barátainkkal társalognak, csak valahogy nem szoktunk – mondja Blanka.

– Leginkább a divat, a legújabb stílusok, frizura, ruha, cipő, sminkek érdekelnak, ezekről szeretek olvasni és beszélgetni is, és a barátnőimmel sokszor megkritizálunk másokat. Egyébként nem nagyon szoktam olvasni, még újságot sem, a tinimagazinok sem kötnek le, tele vannak hülyeségekkel. Persze nem tudnám megmondani, milyen is lenne egy jó újság, mert például a Jó Pajtásról is azt gondolom, hogy így jó, ahogy van, és nem változtatnék rajta semmit. Úgy érzem, a szüleimmel is elég sokat beszélgetek, bár főleg az iskola kerül szóba közöttünk, mert szerintem a divat nem olyan nagyon érdekli őket. Jobban lekötik őket mondjuk a filmek. Biztos vagyok benne, hogy az is nagyban meghatározza az érdeklődési körünket, hogy hány évesek va-

gyunk, s egyszer majd engem is más dolgok kötnek le, nemcsak a ruhák – mondja Niki.

– A mi beszélgetéseinkben általában ott vannak a fiúk, sokszor kritizálunk másokat, vagy megbeszéljük, kivel mi történt, és néha szóba kerül a divat is. Tinimagazinokat is olvasgatok, ott főleg a sztárok és a toplisták érdekelnek, apukámmal meg szeretjük nézni azokat a műsorokat, ahol bemutatják, hogyan készülnek bizonyos dolgok. Időnként valamelyikünkkel összejövünk és megnézünk egy filmet, azután erről beszélgetünk, de végül is sok minden szóba kerül. Szerintem mindenkivel lehet közös témát találni kortól, érdeklődési körtől függetlenül – állítja Dóra. – Persze amiről a szüleim szoktak társalogni, az engem nem mindig érdekel, ilyen például a munka, pénz, politika, és nem is nagyon tudok hozzászólni. De nekik is megvannak a maguk témái, mint ahogy nekünk, fiataloknak is.

Péter kedvenc témái közé a különféle sportok, számítógépes játékok és a földrajz tartozik.

– Szeretek utánajárni egy-egy országnak, városnak, bújom az atlaszt vagy a neten keresgélek. Azt is megnézem, hogy például milyen az adott nép kultúrája. Mielőtt Törökországba utaztunk volna, a családdal közösen jártunk utána, milyen országba készülünk, és mit érdemes megnézni, és még ma is tudunk róla beszélgetni. A szüleimmel egyébként nagyon kevés közös témánk van, de szerintem idővel tartalmasabbá válik majd a kapcsolatunk, és több minderről tudunk majd beszélni. A növéremmel már több közös témánk van, együtt nézzük a meccset vagy filmezünk, a barátaimmal viszont főleg a sportot, az előző esti mérkőzéseket vitatjuk meg, ha pedig nem volt meccs, akkor is mindig feljön valami téma, sosem hallgatunk.

Sztojánovity Livia

Esőkabátban a szabadba!

Bütykös hattyúk

A párás reggelek után déltájban még langyosan cirógnak az őszi napsugarak. A szilvaillatú levegőben ökörnyaló úszik, a síkság felett pedig a nemrég érkezett darvak krúgató kiáltásait sodorja a szél. Ősz van, a nyárnak már csak az emléke él, ezt talán az újra a padokban ülő diákok érzik a legjobban. Néha ugyan fel-felvillan még egy-egy szép kirándulás, emlékezetes csónaktúra képe, de szerte is foszlik nyomban, ha az ablakon át az udvaron álló fákra tekintenek, amelyeknek sárga levelei szinte folyamatosan hullnak a földre.

A hétféve azonban változatlanul sok élményt kínál azoknak, akik hátukra veszik a

felől érkező vetési ludak és nagy lilikek gágogó V betűi úsznak a felhők alatt. A kerítés mentén, a fekete üröm magasra nőtt tövei között feszülő hálójában zsákmányra vár a darázspók, es-ténként róka oson a kertek alatt, és óriási, több ezer madarat számláló seregélycsapatok húznak a nádas felé. Rövidülnek a nappalok, egyre hosszabbak az éjszakák, és hajnalra néha olyan sűrű köd ereszkedik alá, hogy a legelő öreg fűzfái csak az utolsó pillanatban bontakoznak ki a nedves, szürke semmiből.

Akkor se mondjunk le a kirándulások lehetőségéről, ha reménytelenül távolinak látszik, hogy ismét hosszabbá válljanak a nappalok, fel-

madarak népesítik be, és ez mindaddig így marad, amíg a keményebb fagyok jégpáncélt vonnak a hol zöldesen, hol szürkén csillogó vízre. A legegyszerűbb távcsővel is sok látnivaló tárul a szemünk elé.

Reménykedve közelednek a hattyúk, mert megszokták, hogy az emberek kenyérdarabkákkal kedveskednek nekik. A nádas mentén tőkés récék ringatóznak a vízben, beljebb kerces- és kontyórécecsapatokat, de ritkábban látható fajokat, például hegyi récéket, sarki és északi búvárokat is megfigyelhetünk. Sirályok keringenek a víz felett, a nád között barkóscinegék motoznak, valahol izgatott ökörszem cserreg, napsugaras délelőttökön még egy-egy kockás siklót is látunk a parti kövek között. Hófehér nagy kócsagok vonulnak az égen, valahonnan kárókatonák érkeznek, és kezdenek halászni az erősödő szél miatt egyre hullámosabb vízben.

Nyári estéken biztosan sokan látták, amint a rajzó árvaszúnyogok felhőszerűen, sötét tömegben hullámszerűen a part közelében, nem egyszer a strandok körül. Az emberek többsége fél tőlük, rémülten menekül, pedig ez a látványos rovargyülekezés senkit sem fenyeget. Hím szúnyogok járják légi táncukat a levegőben, ezek nem szúrnak, senkit sem bántanak.

Az árvaszúnyogok élete nagyon rövid. A rajzó hímek nőtényeket csalogatnak magukhoz, de a párzást követően néhány nap alatt elpusztulnak. A nőtények élete is csak addig tart, amíg petéiket lerakják. Egyébként ők sem szúrnak, szájszervük csökevényes, vérszívásra alkalmatlan, rövidke életük során többnyire nem is táplálkoznak.

Az árvaszúnyog óriási tömegben él, évente négy-hat nemzedéke fejlődik, fontos madártáplálék. Őszel kifejlett szúnyogokkal már nemigen találkozunk, a fenék iszapjában viszont négyzetkilométerenként kétszáz-ezer-ötszáz lárvá élt. Ez hihetetlenül bőséges haltáplálék. Az akvaristák is szívesen etetik halikat a gyűjtött és a kereskedelemben kínált piros szúnyoglárvákkal.

Darázspók

Kontyos réce

hátizsákot, nyakukba akasztják a távcsövet, és elindulnak, hogy legalább néhány órát a friss levegőn, a szabadban töltsenek. Messziről piroslik a hecsedlivel teli vadrózsabokor, hamvaskéken kínálja kissé fanyar, de nagyon kellemes ízű gyümölcsöt a kőkény, míg a faluszélen repülő varjú dióval a csőrében igyekszik a kis erdő felé.

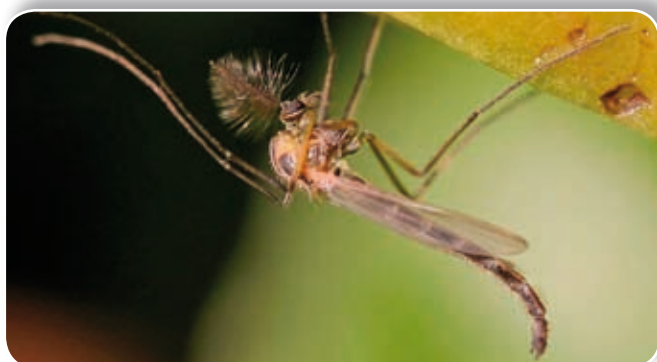
A településeken ősszel felbukkanó varjak rendszeresen átkutatják a diófákat, és a következő tavaszon a kertek alatt vagy a földutak mentén megjelenő apró csemeték mindig egy-egy éhes, de kissé ügyetlen varjúnak köszönhetik életüket. Kiejtette ugyanis csőréből a fáról lecsípett diót, amely az avarba hullott, kicsírázott, és a kis csemete, ha a szerencse továbbra is mellé szegődik, idővel fává növekedhet.

Szeptemberben a háremükre féltékeny szarvasbikák orgonálnak a színesedő, tarkára változott erdőben, míg októberben a tundrák

csendüljön a Zsuzsánna-napi pacstirászó, és újra repüljenek az áttelelt citromlepkék. Tervezzük meg előre, hova érdemes menni a hét végén! Bármennyire kellemetlen a szitáló eső, az utakat borító sár vagy a mindent elborító, hullámszó ködfüggöny, fedezzük fel az őszi túrák különleges hangulatát. Húzzunk gumicsizmát, vegyük fel az esőkabátot, és menjünk a szabadba!

A ködös tisztáson bögő szarvasbika látványa vagy az alkonyatkor a legelőn pocokra vadászó róka biztosan emlékezetes marad.

A vízparttól rég eltűntek a strandok felé igyekvő vagy a vízben labdázó tömegek, a tarka sátrak, elnémult a nemegyszer dobhártyát szaggató zene. Csupán néhány fázós, siető embert látni, a parti fák sárga és rozsdabarna színekkel tarkált ruhát öltöttek. A vízben pedig nagy récecsapatok úsznak a sok csónak helyett. Állóvizeinket mostanság elsősorban

Árvaszúnyog

Kőkény

Mindig mosolyra készíti az embert, ha olyan állatokba botlik, amelyek kicsit (vagy éppenséggel nagyon) hóbortosak. Meglehetősen szokatlan hobbija van Scar-

Scarlett, a repülő malac

lettnek, a hathetes kismalacnak is. A játékos kedvű mangalica malac kedvenc időtöltése ugyanis a trambulínon való ugrálás.

Gwen és Steve Huel az angliai Shrewsbury-ben éldegélnek egy farmon. Szabad idejükben állattartással is foglalkoznak, momentán hét malacot tartanak. A kertben van egy trambulín is, mert a gyerekek szeretik, de nemcsak ők, az egyik malac is rászokott

a vidám ugrálásra. A Percy nevű állat hamar megkedvelte a pattogást, ám időközben kiöregedett, és túlságosan meghízott már a mutatványhoz, de lánya, Scarlett átvette tőle a stafétát. A malac annyira imádja a játékot, hogy nem is szereti abbahagyni, 45 percig simán elugrabugrál. A gyerekeknek gyakran sorba kell állniuk, ha ők is játszani akarnak.

A leghosszabb nyelvű kutya

Guinness-rekorder lett az egykori kóbor kutya – több mint 11 centis nyelv lóg ki a blöki szájából. Puggy, a pekingi palotakutya nyolc évvel ezelőtt még kóbor ebként csavargott az USA tizenhetedik legnagyobb városaként nyilvántartott Fort Worth utcáin. Ekkor azonban belebotlott Becky Sanfordba, aki azonnal magához vette a figyelemreméltóan hatalmas nyelvet cipelő kiskutyát.

Puggy úgy is híresült el később, mint a kutya, akinek „Texas méretű nyelve” van. A nyelvé a hitelesített mérési eredmények szerint 11,43 centiméter hosszúra nőtt. (Nem lehet egyszerű szegénynek táplálkozni...)

A Guinness Rekordok Könyvének idei kiadása jó pár állati rekordot rejt még Puggy nyelvén kívül is. Kiderül belőle, hogy a világ leghosszabb kígyóját Fluffynak hívják. A kockás pítón 7,3 méter hosszú, és az ohioi Columbus Állatkertben éldegél. A legmagasabb kutya címet Giant George, azaz Óriás George hódította el. Az ötesztendős dán dog 1,1 méteres marmagassággal lett első ebben a kategóriában. George-ot nem hétköznapi méretei ellenére gazdája jámbor ölebként jellemzi, aki nagyon szereti, ha dédelgetik, szeretgetik. Az ölel jelző természetesen csak képletesen értendő, egy mázsás kutyát ugyanis nem egyszerű csak úgy ölbe kapni. A másik véglet nem meglepő módon egy csivava, a négyéves Boo Boo mindössze 10 centi magas és 680 grammot nyom.

Picur

Az én háziállatom egy Picur nevű kutyája. A szőre durva, vastag szálú és fehér. Az egyik lába még kölyökkorában deformálódott egy kicsit, de ez egyáltalán nem zavarja.

A nagymamáméknál él, Telecskán. Picur a kedvenc szukánkknak, Suzzynak az első kölyke. Kölyökkorától fogva sokat játszom vele. Egy vasárnapi napon nyílt ki a szeme. Ennek nagyon örültem, mert vártam, hogy végre kivehessem a kutyaházból. Amikor nagyobb lett, a birkákkal játszott, náluk aludt. Legjobb pajtása a macskának volt, akit Kiscicának hívnak. Nagyon bohókás kölyök volt, sok vicces dolgot művelt. Elmondok néhány esetet. Egyszer véletlenül kint felejtettem a papucsom az udvaron. Amikor kimentem: volt papucs, nincs papucs. Szőrén-szálán eltűnt. Hosszú keresés után megtaláltam a kutyaháza mellett. Nem tudtam, sírjak-e vagy nevessek. De tudta a nagypapám! Jól eltárgálta a kiskutyát, mondván, hogy majd ezután nem jutnak eszébe ilyen hülyeségek. Nem is csinált többet ilyen rosszszagot. De csinált másmit! Mindig szétrágtá a játékokat,

szétrágtá a szemetet és még sorolhatnám, hogy mit. Amikor a nagyapám megelégedte a csínytevéseim, megkötötte. Picur egy hétig szűkölt, vonított, ugatott. Végül is belenyugodott a sorsába. Mára már ugyanolyan bolondos kutya, amilyen volt is. Sokáig nagyon szeleburdi volt, mindenre ugatott, és nem tudta megtanulni az egyszerű „Ülj!” parancsot sem. Ma már elég sok mindent tud. Olyan okos lett, mint az anyja. Mert Suzzy nagyon értelmes eb. Könnyen felismeri az autónk zúgását, és a parancsokat is egykettőre megtanulta.

Én nagyon szeretem Picurt. Igaz, nem indulhat szépségversenyen, nekem mégis ő a kedvenc házőrzőm.

**Tápai Ramóna, 5. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

A legősibb kutyalet

Aszakemberek szerint több mint 14 ezer éves az az állcsontdarab, amit egy svájci barlangban találtak. Jelenleg ez a legősibb kutya-fosszília – vagy mégsem? A leletet még 1873-ban tárták fel a Schaffhausen kantonban található Kesslerloch barlangban, nem messze a német határtól. A szakértők a fossziliák legfrissebb elemzése után arra jutottak, hogy minden bizonnyal egy már háziasított eb maradványaira bukkantak. Az eredmények szerint i. e. 14 100–14 600 környékéről származik a lelet. A kutatásban részt vevő archeológus szerint a felfedezés egyértelműen igaz-

olja az elképzelést, hogy akkoriban már éltek háziasított kutyák Közép-Európában. Vannak azonban, akik nem értenek egyet vele. Korábban ugyanis ennél jóval idősebb fossziliákat is kutyák maradványaként azonosítottak, például a Belgiumban található Goyet-barlangban feltárt, 31 700 évesnek becsült leletet, de a tübingeni szakemberek úgy vélik, az még valószínűleg egy farkastól származik.

HOROG

Ponty

Cyprinus carpio (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Megnyúlt testű, oldalról lapított, változóan magas hátú hal. Feje közepes méretű, szája kicsi és csúcsba nyíló, felső állkapcsán és szájszögletében 1-1 pár rövid bajuszt visel. Orra tompán lekerekített, hossza jóval nagyobb a szem átmérőjénél. Hosszú hátúszójában 15–22 elágazó sugár van, az úszó széle egyenesen levágott vagy enyhén homorú, és az elején lévő csonttüske hátsó oldala erősen fogazott. Farkalatti úszójában 5–6 osztott sugár van, előttük a csonttüske szintén fogazott. Oldalvonala teljes, pikkelyes pontyoknál 32–41 pikkely számolható rajta. A tenyésztésben korábban nagyobb arányt képviselő tükörpontyoknál inkább csak a hátúszó alatti sorban és a farknyélen találunk pikkelyeket. A nagyobbak hossza 40–50 cm, de 1 méter fölött is lehet.

Hasonló fajok. Leginkább az ezüstkárással téveszthető össze, amelynek alakja és hátúszója is nagyon hasonló, viszont soha nincs bajusza. A bajusz hiánya a széles kárászt is biztosan megkülönbözteti, emellett a hátúszója is lekerekített, domború szélű. A szivárványos öklének sincs bajusza, de az a hasonló méretű pontyivadéknál is csak nagyítóval látható, viszont az öklék farknyelén egy kékeszöld sáv húzódik végig.

Környezet. A folyók dévérzónájának jellemző hala, amelyet másként pontyzónának is neveznek. A lassú vizet kedveli, de jól alkalmazkodik, ezért a paduczóna aljától a torkolatig előfordulhat. Az állóvizek közül a sekély, jól fölmelegedő, gazdag fenékfaunával rendelkező tavak felelnek meg legjobban igényeinek, de nem hiányzik a mélyebb víztározókból, holtágakból sem. Csekély oxigénigénye a mocsaras helyeken is lehetővé teszi jelenlétét, de az áttelelése itt bizonytalan.

Táplálék. Főleg iszaplakó gerinctelen állatokkal, kisebbrészt növényi hajtásokkal és magvakkal táplálkozik, de alkalmanként halivadékokat is fogyaszt.

Szaporodás. Ivarérettségét 3-4 éves korban éri el, szaporodása április közepétől június végéig tart. A nőstények testtömeg-kilogrammonként 150–200 ezer, kb. 1–1,5 mm átmérőjű ikraszemet érlelnek. Kisebb csoportokban ívik a növényzetben gazdag sekély szélvizekben, folyók esetén főként az elöntött hullámtéri réteken.

Elterjedés. Óshonos halunk, amely Belső-Ázsiából természetes úton jutott el Európába és Kelet-Ázsiába, majd később sokfelé telepítették.

Jelentőség. Halgazdaságaink legnagyobb mennyiségben nevelt és tenyésztett hala, amelyet horgászvizekbe is igen nagy tételben telepítenek. Húsa jóízű, kevésbé szállás, sokféle halételhez kiváló. Manapság többnyire a gyors növekedésű nemespontyokat részesítik előnyben, de kívánatos lenne néhány természetes vizünkben az eredeti vadpontyállomány fenntartása, melyet Európában veszélyeztetett halként tartanak számon.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:
Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Hatalmas dévérek és természetes karikakeszegek. Biszák Gergő zsákmánya Magyarokánisán.

Ez vörösszárnyú! Tojzán Andrej a Jegricska partján fogott aprósággal. Kis hálnak is lehet nagyon örülni.

Küldjétek...

- **Élménybeszámoló!**
- **Ilyen halat fogtam!** (Képpel, leírással, helymegjelöléssel...)
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Lefényképeztem!** (Fotóitokat legjobb fotósaink fogják értékelni.)
- **Van egy kérdésem!**

Írásaitokat (névvel, címmel... ellátva) lapunk címére

**Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad**

küldjétek.

E-mail címünk

jo pajtas.bum@magyarszo.com

dunaimisi@gmail.com

telefon: **021/457-100**

mobil: **064/467-10-55**

A korábbi években, számos támogatónk segítségével, a kispecásokat igen gazdagon jutalmaztuk. Ezt a gyakorlatot folytatni kívánjuk. Megéri írni!

Jó fogást!

Szeptember 30.

Jeromos, Zsófia, Felícia, Örs, Viktor, Becse, Honória és Honoriusz napja

Jeromos: Görög eredetű név, a Hieronümosz névből származik. Jelentése: szent nevű.

Becse: Török, magyar eredetű név, a besenyő népnévvel függ össze. Más feltevések szerint, a Bese név alakváltozata. Jelentése: kánya.

1859. IX. 30. – 151 éve történt

A székelyföldi Kisbácsonban megszületett Benedek Elek író, a későbbi Elek Apó, akit – többek között – azért tartunk fontosnak, mert képviselőként fölszólalt a magyar parlamentben a gyermekirodalom érdekében (másként úgy mondánánk: a gyermekirodalomért lobbizott). Másokkal egy időben kiadott egy Jó Pajtás nevű gyermeklapot is, mely azonban nem élődje a mi Jó Pajtásunknak (ennek elődje a hajdanvolt Pionírújság).

1882. IX. 30. – 128 éve történt

Megszületett Hans Wilhelm Geiger, a Geiger-féle sugármérő kifejlesztője. Ez a radioaktivitás mértékét méri, beleértve a röntgen- és gamma-sugárakat is – egészen pontosan a műszeren áthaladó radioaktív részecskéket. A műszert egy német atomfizikus, Hans Wilhelm Geiger fejlesztette ki 1908 és 1912 között, aki a brit fizikus, Ernest Rutherford asszisztense volt. Rutherford Geiger találmányának köszönhetően fedezte fel, hogy a radioaktív részecskék képesek másféle elemekké alakulni, illetve, hogy az atomok atommaggal rendelkeznek.

Október 1.

Malvin, Rómeó, Ludovika és Terézia napja

Malvin: Germán eredetű összetett név, a németben a Malwin férfinév női párja a Malwine. Jelentése: a jog barátja. Nálunk a Malvin (ritka) női név. Ludovika: Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinosított alakjának a női párja. Jelentése: hírnév, háború.

1986. IX. 1. – 24 éve emlékeznek meg róla

Habitat világnap. Célja, hogy felhívja a figyelmet az egységes cselekvésre annak érdekében, hogy a világon minden ember számára biztosítani lehessen a legegyszerűbb emberi jogot, a kellemes otthont és lakáskörülményeket.

1908. X. 1. – 102 éve történt

Henry Ford bemutatta első széles tömegeknek készült autóját, a T-modellt, melynek ára 825 (akkori) dollár volt.

Október 2.

Petra, Tamás, Örs, Berengár és Tomaj napja

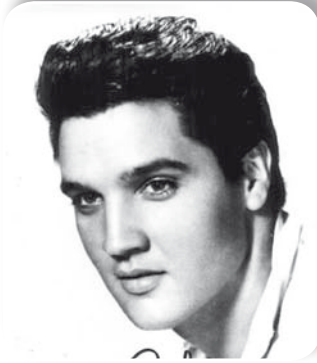
Petra: A név eredetére vonatkozóan több magyarázat létezik, egyik szerint, héber, görög, latin eredetű név. Jelentése: kőszikla. Másik magyarázat szerint, a Petronella önállósult becsozja. Harmadik feltevés szerint, a Péter férfinév női párja.

Tomaj: Magyar, török eredetű név. Jelentése: hallgatag, mogorva.

1761. X. 2. – 249 éve történt

Meghalt Mikes Kelemen memoáriró, műfordító, a 18. századi magyar prózairodalom legnagyobb alakja. Részt vett a szabadságharcban, majd a bukás után Rákóczival együtt vállalta a száműzetést. Erről adott képet Rodostóból írt Törökországi levelek című, fiktív személyhez címzett levélgyűjteményében, amelyet francia irodalmi példára valószínűleg 1735 után írt.

1945. X. 2. – 65 éve történt

Egy tízéves kislány először szerepelt tehetségkutató versenyen, második lett és öt dollárt kapott a produkciójáért. A kislányt Elvis Presleynek hívták.

Október 3.

Helga, Ignác, Gertrúd, Illián, Jozefa, Mária, Teréz és Terézia napja

Helga: Északi germán eredetű név. Jelentése: megszentelt, egészséges, boldog.

Illián: Görög, orosz eredetű név, a Hélios orosz név származéka. Jelentése: nap.

1906. X. 3. – 104 éve történt

Megszületett a segélykérő morzekód, a titti-tátá-ti-ti, vagyis az S. O. S. A segélykérés általános Morse-kódját (...---..., azaz ti-ti-ti tá-tá-tá ti-ti-ti) az 1906. október 3-án született berlini Nemzetközi Rádiótávírási Egyezményben fektették le. Azért ezt a jelet találták megfelelőnek, mert ezt nagyon könnyű Mor-

se-távíróval leadni. A vészjelet először 1909-ben, az Azori-szigetekenél bajba jutott Slavonia hajó használta, és ennek köszönhetően a fedélzeten lévő összes utast kimenekítette a közelben elhaladó két utasszállító, a Prinzess Irene és a Batavia. Azonban az S. O. S. segélyhívás csak a Titanic 1912-es katasztrófája után vált általánosan használttá.

1226. X. 3. – 784 éve történt

Assisiben meghalt a ferences rend megalapítója és szentje, Assisi Szent Ferenc olasz katolikus rendalapító, költő.

Október 4.

Ferenc, Aranka, Hajnalka és Fodor napja

Ferenc: Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinosított Francisus formájából származik. Assisi Szent Ferenc gyermekkori beceneve volt, melyet azért kapott, mert édesanyja francia származású volt. Jelentése: francia.

Aranka: Magyar név, az arany szó kicsinyítő képzős származéka, az Aurélia magyarártása.

1582. X. 4. – 428 éve történt

A legtöbb katolikus országban életbe lépett a XIII. Gergely pápa által elrendelt és róla elnevezett gregoriánus naptárreform, amely szerint 1582. október 4-ét közvetlenül 1582. október 15-e követte.

1664. X. 4. – 346 éve történt

Új-Amszterdam (II.) Jakab yorki herceg (II. Károly angol király testvére) személyes tulajdonába került, és új neve New York lett.

Október 5.

Aurél, Attila és Palma napja

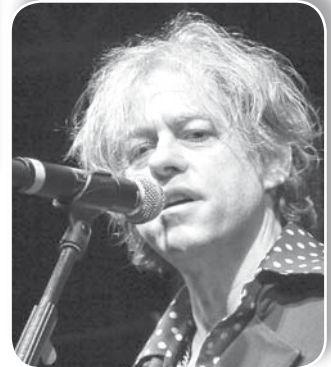
Aurél: Latin eredetű név, az Aurelius római nemzetségnévből származik. Jelentése: aranyos.

Palma: Magyarországon újabb keletű névadás a pálmafa, illetve a dísznövény latin eredetű nevéből. Az olaszban vallási ihletésű női név, eredetileg a virágvasárnap született gyermekek kapták.

1966. X. 5. – 44 éve történt

A pedagógusi jogok világnapja. Az UNESCO és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet elfogadta a pedagógusi jogokról szóló, 150 paragrafusból álló határozatot. A dokumentum tartalmazza többek között a pedagógusok megbecsülésének szükségességét, előírja az ingyenes továbbképzést, s kimondja, hogy a pedagógusok jövedelmezése nem maradhat el az egyenértékű képesítést követelő más foglalkozásúak bérezésétől.

1954. X. 5. – 56 éve történt

Megszületett Sir Bob Geldof író, punk-és rockénekes, zeneszerző, szövegíró. 1984-ben megszervezte az Etióp éhezők megsegítésére a Band Aid-felvételel Do They Know It's Christmas? címen, 1985-ben pedig a londoni és philadelphiai Live Aid-koncertet.

Október 6.

Brunó, Renáta, Csaba és Berény napja

Renáta: Latin eredetű név, a Renátusz férfinév női párja. Jelentése: újjászületett.

Berény: Régi magyar személynév, a török kabar törzsnévből származik, a Berend név alapszavából. Jelentése: egy régi magyar törzsnév.

1849. X. 6. – 161 éve történt

Az 1848–49-es szabadságharc végén jelentő világios fegyverletétel után a császári haditörvényszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét, akik a bukást követően kerültek osztrák fogságba (Aradi vértanúk).

1459. X. 6. – 551 éve történt

Megszületett Martin Behaim felfedező és térképész, az első földgömb megalapítója. Portugál hajósokhoz csatlakozva részt vett az Indiába vezető tengeri út felkutatásában. 1492-ben, elsőként ábrázolta a Földet gömb formában.

Tengerészeti világnap – World Maritime Day

(Szeptember utolsó hetében)

Az ENSZ keretében működő kormányközi tengerészeti tanácskozó szervezet, az IMCO 1979. novemberi XI. közgyűlésének határozata alapján szeptember végén tartják a Tengerészeti Világnapot. Változó dátumú esemény. A Nemzetközi Tengerészeti Világszervezet 162 tagállama ünnepli ezt a napot, a szervezet meghatározó fontosságú célkitűzései: biztonságosabb hajózás, a tengeri környezet védelme, kevesebb legyen a nemzetközi tengeri kereskedelem szabadságát és biztonságát veszélyeztető cselekmény.

(Neumann-ház – Irodalmi Szerkesztőség)

Juhász Gyula Ballada a hét tengerésről

(Részlet)

Hét tengerész, mind ifjú és dalos,
Hét bús merész a nagy tengerre szállott,
Örök tengerre, mely vad viharos,
De ők keresni mentek új világot.
Hahó! Hahó!
Milyet előttük senki, sohse látott.

Szárnys vitorla vitte a hetet,
Bíbor vitorla és bízó remény,
Hét tengerész ujjongón énekelt
Az ifúság nótázó tengerén.
Hahó! hahó!
És halkan köztük énekeltem én.

In memoriam

(Részlet)

Szép Miramare, nagy Trieszt
Fiatal lelke kikötője.
Fájó honvágyat végtelen
Egek után mély tengeren
Apámtól nyertem én örökbe.

Nyolcvanas évek rejtekén
Az albumát néztem heverve,
A szőnyegen merengve én
S az Adria kék tengerén
Lengett a lelkem, nyári lepke.

Kitől a vágyam örököltem,
Mely messze tengerekre néz,
A fekete szegedi rögben
Mit álmodik ma éji csöndben
Apám, a régi tengerész?...

Esterházy Péter

Egy nő

(Részlet)

Egyik társunk tengerész, dunai, de mégis. Nem problémázik, sokat és harsányan nevet, szeret a családjáról mesélni, a két kicsi lányáról és a feleségéről, akinek copfja van, két aranycopf. Mindazonáltal finom és érzékeny ember, érdekesen tud történetet mondani, temérdek tengerészeti szakszót és kifejezést használ és ezt élvezi is („ha délelőtt tizenegyig van legalább egy halásznadrágnyi kék folt az égen, akkor aznap lesz napsütés”), könnyen megsértődik („apám – mesélte – abba halt bele, hogy olyan makrélát evett, amely már járt Stockholmban”, értsd nem volt aznap, de kuncogni tilos, arról nem is beszélve, hogy az apja nem lépte át Nyírbátor határát), és jó füle van a homályos célzásokra. Fiatalabb, mint én, széles vállú, izmos. Én még csak vastag tweed-zakóban láttam.

Federico Garcia Lorca

Andalúz tengerészek éji dala

Cádiztól le Gibraltárig
Jó kis út az éjben!
Tenger háta sóhajomról
Megismeri léptem.

Jaj, te lányka, lányka,
Malagában mennyi, mennyi bárka!

Cádiztól le Sevilleig
Citromfák a szélben.
Citromerdő sóhajomról
Tudja visszatértem.

Jaj, te lányka, lányka,
Malagában mennyi, mennyi bárka!

Sevillától Carmonáig
Nincs egyetlen kés sem.
Vág a félhold, száll a szél
Sebzetten az égen.

Jaj, fiú, jaj a bánat,
Hullám viszi paripámat!

Holt sópárlók partja mellett
Elfeledlek, elfeledlek.
Aki szívet akar éppen,
Faggasa a feledésem.

Jaj, fiú, jaj a bánat,
Hullám viszi paripámat!

Cádiz, elborít a tenger,
Ne gázolj be mélyen.
Föl, Sevilla, meg ne fulladj
A folyó vizében.

Jaj, te lányka!
Jaj, fiú!
Jó kis út az éjben!
Száz hajó a kikötőben,
Hideg szél a téren.

Mind kacagtak, édesanyám, a tanító bácsi, Anikó, de az én kicsi szívem elszorult, szemem sarkán kicsordult egy könnycsepp, hirtelen, váratlan gyúlt világosság buksi fejcském-ben: íme, valami, ami nincs benne sem a *Flóri könyvé*-ben, sem az *Ábécében*, s jaj, Istenem, még mi minden lehet, ami nincs meg ezekben! Alig tudtak megvigasztalni.

Október végére betakarodott a falu, megjött a november, melyről meg van írva *Flóri könyvé*-ben:

Ködös és hideg november,

Fázik akkor állat, ember.

Igen, megjött, lassanként megteltek az iskola padjai, bal oldalon a leánykák, jobb oldalon a fiúk. Csudálkozva láttam: fiúk, lányok, mind nagyobbak, én vagyok az iskola Benjáminja. Voltak a fiúk közt nagy kamaszok, a leánykák közt domborodó mellű növendékleányok, akik még az Indali *Ábécéjénél* tartottak, mutatóujjal babukoltak végig a betűkön. De akadtak köztük előrehaladottabbak is: Dobai Anikó, a pap leánya, Jankó, a fia: ezek már Gáspár János *Olvasókönyvéből* olvasgattak, igen lassan, megfontoltan, amin én igen megzavarodtam, merthogy az ő apjuk pap vala... De nini, milyen szépen, milyen akadozatlan olvas Vajna Ferenc, ez a barna képű, csillogó szemű fiú, holott az ő apja nem pap, nem nótárius, nem megyebíró, csak fűrő-faragó ezermester, kicsi gazda – hogy lehet ez? Most kiáll a nagy, fekete táblához, mondatokat ír oda, gyönyörű kerek betűkkel, csuda, hogy tovább nem gurulnak. Megtudtam, hogy ezek a nagyfiúk s nagyleányok mind három-négy tele járnak iskolába, s lám, a legtöbbje csak babukolva olvas – hát ez hogy lehet? Hiszen rájöttem lassacskán. Aki felvitte gyermekét az iskolába – hát az felvitte. Aki nem vitte fel – hát az nem vitte: nemigen kérték számon. November közepén, Szent Márton napja körül telt meg az iskola, virágvasárnapján volt az egzámen. Közbe-közbe el-elmaradoztak a kamasz fiúk: ha jó szánút volt, mentek az apjukkal az erdőbe fáért. Márciusban, ha elolvadt a hó, kezdődött a szántás, apró fiúk, kamasz fiúk az ökör mellé álltak, nagyokat rittyegtettek ostorukkal, hogy csak úgy zengett a határ. Voltaképpen három-négy hónap volt az esztendő, az iskola esztendeje.

Amely gyermek rendszeren járt az iskolába, s fogékony volt az esze, két télen kitanulhatta az egész iskolát. Ha hat telet járt, akkor sem haladt tovább: újra magolta a bibliai történeteket, a konfirmációs kátét, Erdély történetét, melyet versekben írt meg egy Györke nevű versfaragó. Ha mindehhez hozzáveszem Erdély kopott, színehagyott földabroszát, melyből egynéhány helységnek a nevét ki lehetett betűzni; az egyszeregyet; a számtudományokból a négy alapműveletet s a Gáspár-olvasókönyv olvasmányait; ennél több tudománnyal a kisbaconi iskola agyunkat meg nem terhelé.

Az én gyermekkorom népiskolája és középiskolája közt nem volt közvetlen kapcsolat. Akár két telet, akár hatot ültünk, üldögéltünk rozoga, nyirkorgós padjain, a kollégium első osztályába föl nem vett nagytiszteletű Kiss Ferenc uram, a székelyudvarhelyi kollégium rektor-professzora. Ám az én időmbeli kollégiumnak volt négy elemi osztálya is, ennek azonban csak a második, legfőbb harma-

Benedek Elek

Édes anyaföldem!

Egy nép s egy ember története

(Részlet)

dik osztályába vették föl a falusi iskola „végzett” nebulóit, akik közt tizenkét-tizennygy éves kamaszok is voltak.

Amikor az első telet kijártam, éppen közepén voltam a hat meg a hét esztendőnek. Benkő bácsi – így mondanák ma – velem brillírozott a virágvasárnapai egzámenen. Kiállított az Úrasztala elé, ott előre, jobbra, balra szépen meghajtottam magamat, s elszavaltam egy költeményt, mely nem volt benne az *Olvasókönyvben*: *A megfagyott gyermek* volt e költemény. Írta báró Eötvös József. Így: E-ötvös. A tanító bácsi is így mondta: E-ötvös, s nem Ötvös. Akkor az Eötvös báró csak költő volt, s talán maga sem hitte, hogy még egyszer Magyarország kultuszminisztere lesz, a népoktatási törvény megalkotója. Mert volt már egyszer: 1848-ban. De amikor én *A megfagyott gyermek*-et szavaltam, 1865-öt írtak; már olvadozott ugyan a jég a megfagyott ország dermedt kebeléről, bimbóztak a remény

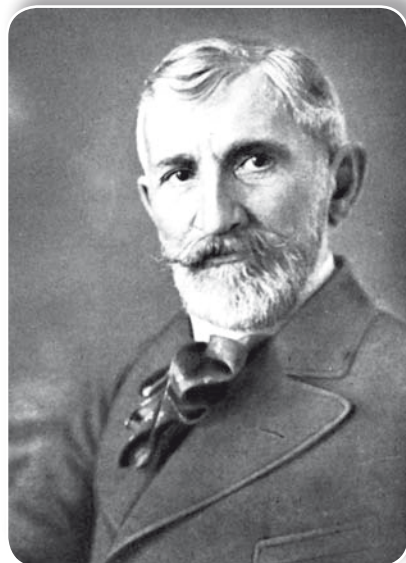
virágai, de ki tudja? hátha megfagynak a bimbók, mielőtt virággá fakadhatnának. Az anyja sírján megfagyott gyermek érzékeny története megtalálta az utat az érzékeny szívekhez, s úgy tetszik nekem, akkoriban minden szív érzékeny vala, mivelhogy az asszony-nép sírt hangosan, s kemény arcú férfiak is szemüket törülgeték. És mert ez elég hosszú költeményt megakadás nélkül csengette végig az iskola legapróbb gyermeke, ne csudáljátok, ha fülem hallatára jövendőlé meg Gál János megyebíró keresztapám uram (persze hogy ő is keresztapám volt!): me-meg lássák a-tya-fi-ak, e-ebből a le-legé-gény-kéből pa-pap lesz! S jól jövendőlé Gál uram, mert bár palást, az öreg korral folyton növekvő nagy bánatomra, vállamat nem fődé, attól a pillanattól fogva, hogy tollamon át beszélhetek az én népemhez, mind e mai pillanatig, magamat papnak érzém...

Benedek Elek

Író magyar író Kisbaconban született 1859. szeptember 30-án, elhunyt Kisbaconban, 1929. augusztus 17-én (69 évesen). Újságíró, író, „a nagy mesemondó”.

Bölcsésztanulmányait Székelyudvarhelyen, majd Budapesten végezte. Diákkorában néprajzi gyűjtőútra ment Sebesi Jóbál. Újságíró lett, a Budapesti Hírlap és más lapok munkatársaként.

1887-től 1892-ig országgyűlési képviselő volt, egy ideig Szabadelvű párti, majd a Nemzeti Párthoz csatlakozott. Képviselőházi beszédeiben az ifjúsági irodalommal, a népköltéssel és a népi nyelvvel, valamint a közoktatás kérdéseivel foglalkozott. Napilapokat és folyóiratokat szerkesztett: *Magyarország* (1901–1902), *Magyar Világ* (1902–1903), *Magyar Kritika* (1897–1899), *Nemzeti Iskola* (1890–1905), *Néptanítók Lapja* (1907–1909). Emellett számos lapban publikált álnéven, ezekből ad közre válogatást a kétkötetes *Az ismeretlen Benedek Elek* c. munka. 1889-ben részt vállalt a Pósa Lajos által indított első irodalmi értékű, hazafias szellemű gyermeklap, *Az Én Újságom* szerkesztésében, Sebők Zsigmonddal együtt szerkesztője volt a *Jó Pajtás* gyermeklapnak. Ifjúsági könyvsorozatot szerkesztett: *Kis Könyvtár*, amelynek folytatása B. E. kis könyvtára címmel jelent meg. 1900-ban a Kisfaludy Társaságnak is tagjává vált. Az ifjúság számára készült meseátdolgozásai (*Ezüst Mesekönyv*, *Arany Mesekönyv*) főként az *Ezeregyéjszaka* és a Grimm-mesék átiratai: tucatnyi új kiadásaival, újabb átdolgozásaival évtizedeken át a legfőbb és leg-

jobb magyar mesekönyvek voltak. Verseket, színdarabokat, leányregényeket, történelmi és irodalomtörténeti műveket is írt.

1921-ben hazatért a trianoni békeszerződés által Romániához csatolt Kisbaconba, ott élt haláláig, ahol a *Cimbora* című ifjúsági lapot szerkesztette.

Mint meseíró, a magyar gyermekirodalom egyik megteremtője. Ifjúsági írásaival, szerkesztői működésével az élen járó pedagógusok között foglal helyet.

Születésének 150. évfordulóján, 2009-ben több rendezéssel, kiállítással, konferenciával is emlékeztek sokoldalú munkásságára, ezek egy részéről lapunkban is beszámoltunk.

Írói végrendeletének utolsó három szava: „...fő, hogy dolgozzanak!”

Nálam járt a kis herceg

Egyik nap elhatároztam, hogy írok a barátomnak, a kis hercegnek. Ezt a levelet egy különleges postaládába kell dobni, mivel egy másik bolygóra küldjük.

Egy pár holdtölte után egyik éjszaka nagy zaj támadt a lakásunk körül. Mi egy emeletes ház legfelső emeletén lakunk, és csak enyhén lejt a tető, ez jó landolóhely egy űrhajónak. A kis herceg is kinézte magának. Nagyjából úgy hajnali négy óra lehetett, amikor hatalmas zajra ébredtünk anyával, és nem mi voltunk az egyedüliek. Akkor durranás hallatszott, mintha átszakadt volna az ég. Aztán, ahogy az űrhajó landolt a tetőn, a lakásban pár helyen megrepedt a plafonon a vakolat. Amikor elmúlt a zaj, anyával el nem tudtuk képzelni, hogy mi történt, de én tudtam, hogy ez biztos a kis herceg. Tovább felfelé mentem a ház tetejére, megcsapta az arcomat a hideg, ugyanis december vége volt. Meglátam az űrhajót, de az ablaka üvegén nem szűrődött át fény. Az ajtaja nyitva volt az ovális alakú járműnek. Ennek a járgánynak a tetején volt egy óriási antenna. Egy pillanatra elgondolkodtam, hogy vajon hol lehet a kis herceg. Tovább gondolkodni nem volt időm, mert a magasság és a hideg az agyamra ment. Éppen befelé indultam, mikor rámköszönt valaki.

– Szia!

Ettől úgy megijedtem, hogy majdnem leestem a jeges tetőről, de szerencsére megkapaszkodtam az áldott jó szatellitantennánkban. Hirtelen lepergett előttem rövid életem, és patakokban folyt rólam a verejték. Mikor észbe kaptam, megláttam a kis herceget a kéményen, egy golyafészekben.

– Szia! Hogy van? – kérdeztem.

– Köszönöm szépen jól, és te?

– Én is.

– Ez a kerek itt lattam kicsoda? – kérdezte.

– Ez egy madár háza – feleltem.

– Miért hagyta itt? – érdeklődött.

– Azért, mert vándormadár – válaszoltam.

– Az milyen?

– Azt most bonyolult lenne elmondani, majd bent elmesélem.

– Igazad van, itt úgyis hideg van.

Mikor bementünk a folyosóra, felkapcsoltam a villanyt, és a nap során először jól szemügyre vettem a kis herceget. Ő egy nálam valamivel alacsonyabb kisfiú. A fejét szép szőke haj díszítette. Arca piros volt a hideg miatt. Két szép szem csillogással volt tele. Kék ruhát viselt, a nyakán közepesen hosszú sál volt. Ő is megfigyelt engem. Rövid csönd után megszólalt.

– Megnőttél, mióta utoljára láttalak.

– Te is – feleltem.

– Hol vagyunk? – kérdezte a kis herceg.

– Az épületünkben, ahol lakunk.

– Te melyik faizé mögött laksz?

– Azt a „faizé”-t ajtónak hívják.

– Mutasd meg, melyik a tied!

– Jó – válaszoltam.

Bementünk a lakásba, ahol anyu várt minket.

– Ki az a nagy ember? – kérdezte a kis herceg.

– Ő az anyukám – feleltem.

– Már láttam egy nagy embert, úgy hívták, hogy Exupéry.

– Tudom.

– Ismerted?

– Csak egy kicsit, viszont ő mindenkinek mesélt rólad.

– Tényleg?

– Igen.

– Most hol van Exupéry?

– Majd később elmondom.

– Én mos szeretném...

– Öööö...

Ezután elmeséltem, hogy már másfelé lakik, mert... A kis herceg szomorúan nézett rám. Anya most dörzsölte meg a szemét, hogy vajon álmodik vagy tényleg a kis herceg áll előtte. Mikor rájött, hogy ez nem álom, akkor nagyon meglepődött. Erre én nagyvonalakban elmeséltem neki a történetet. Mielőtt elkezdtem volna készülni az iskolára, elmagyaráztam a kis hercegnek, hogy mi a cipő, bakancs, hócipő, szoba, ágy, takaró, párna, szülő, szekrény, biztosíték, háború, kép, TV, WC, VHS, DVD, CD stb. Az iskolában mindenki csodálkozott, hogy eljött hozzám a kis herceg. Az iskolában újabb kérdések áradata várt. A következőket kérdezte: Miért vagyunk ennyien? Kik azok a nagy emberek? Azoknak miért piszkos az arcuk? Miért ilyen nagy ez az épület? Minek ennyi szoba? Mi az a tábla? stb. Ezután a sok kérdés után úgy éreztem magam, mint egy Magyar értelmező kéziszótár, csak még százezer új szóval kibővítvé. Végre vége a tanításnak. Mivel hajnal óta esett a hó, ezért már 7 cm-es hóréteg volt az utakon, amit gépek tisztítottak. A kis herceg most is sokat kérdezett. Persze én mindenre feleltem. Elhatároztuk, hogy elme-gyünk szánkózni, csak előtte a nagymamámékhöz mentünk ebédelni, leckét írni, a cicákkal játszani, hógolyózni, hóembert építeni, és három óra lehetett, mire a töltsére értünk. Ott nagyon jól szórakoztunk. Otthon finom vacsora várt bennünket. Persze állandóan sokat kellett magyaráznom kis barátomnak. Ezután néztük a tévét, s evvel kapcsolatban újabb kérdésekkel bombáztam. Sajnos lassan indulnia kellett. A nagyiek udvarában álltunk mindannyian, s éppen búcsúzkodtunk, mikor az űrhajója a ház fölé ért. A pilótafülke ablakából integetett Sky walker. A járműből a kis herceg felé szállt egy kötél.

– Nekem mennem kell, de te velem jöhatsz, majd visszahozlak – mondta a kis herceg.

Erre én:

– Kérlek, anya, elmehetek?

– Mivel holnap kezdődik a téli szünet, ezért igen – felelte.

– Kösz! Sziasztok! – kiabáltam.

Ezután az égen megnyílt egy féreglyuk, amibe belementünk, és..., de ez már egy másik történet lesz.

Az nagyon jó volt, amikor a kis herceg nálam járt, de most majd kiderül, mi vár rám nála.

Sévity Iván, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Lázár Ervin: Szegény Dzsoni és Árnika „Még egy kicsit ne legyen vége, jó?”

Másnap Dzsoni így szólt Győzőhöz:

– Mi most, ha nem bánod, elmennénk utunkra.

– Tudom én, engem mindenki elkerül, elhagy – sértődött meg újra Győző. Árnika közben átváltozott emberré.

– Mért vagy te mindig ilyen morcos?

– Hát, szerintem én tényleg morcos vagyok? – kérdezte Győző.

– Á, dehogy! – felelte Árnika.

Erre Győző még jobban megsértődött. Dzsoni kitervelte, hogy tegyenek úgy, mint Győző. Legyenek ők is sértődékenyek.

– Mi az a sértődékeny?

– Az, az a dolog, ha valaki mindig megsértődik.

– És Győző sértődékeny?

– Hát igen, de csak figyeld tovább a mesét!

– Milyen lények vagytok ti, ha ilyen könnyen el lehet benneteket varázsolni? – érdeklődött Győző.

– Kikérem magamnak! – felelt Árnika –, mi csak egy szerelmespár vagyunk. És mindketten sértődést színlelték. Ettől kezdve Dzsoniék többször is így tettek. Addig, addig, hogy Rézbányai Győzőnek csakhamar elege lett. Legyetek szívesek abbahagyni a duzzogást. Megígérem, hogy nem leszek ilyen érzékeny, nem, nem, nem leszek. Soha! Soha! Most hova mentek?

– A Hétféjű Tündért keressük.

– A Hétféjű Tündér az én egyik legjobb barátom. Csak menjetek egyenesen, utána lesz egy elágazódás, ott forduljatok balra. De nagyon vigyázzatok! Arra olálkodik a Százarcú Boszorkány és hírhedt ördög hadserege. Ha átkeltek a banya területén, akkor csak egyenesen! Ott majd találkoztok egy öreg favágóval, ő tudja az utat. De hangosan beszéljessetek vele, mert a jobb fülére nem hall. Megköszönték Győzőnek a segítséget, és útnak indultak. Talán végül eljutnak a Hétféjű Tündérhez. Majd meglátjuk...

Zámbó Adrián, 5. osztály, Doroszló

Álhírek

Levente felmászott a kantin tetejére. Nem volt pénze uzsonnára, ezért avval fenyegetőzött, hogyha nem kap burekot, leugrik. Mivel az iskolához közel van a Spartak pékség, egy gyerek segítőkészen átszaladt volna, ha az ügyeletes nem írta volna be. Ő önfeláldozóan átment, és vett burekot, de mire visszaért, elfogyasztotta az ételt. Ez az ember történetesen Árpai volt. Mikor Levente ezt megtudta, leugrott a kantin tetejéről, de szerencsére semmilyen sérülést nem szenvedett, csak éhen maradt, és kapott egy osztályfőnöki megrovót.

Kiss Dominik, 7. osztály, Duro Salaj iskola, Szabadka

Ezen a nyáron nagy forróság volt, ezért a földgiliszták megtámadták Spanyolországot. Az icipici giliszták azért lázadtak fel, mert a földművesek nem művelték a földet, így nekik kellett megművelni, és nagyobb fizetést kértek a spanyol elnöktől. Az elnök pedig nem engedélyezte a fizetésemelést, mivel a giliszták kicsik és kevés földterületet művelnek meg. Örökre a föld alá küldte a pici munkásokat.

Kanalas Andrea, 8. osztály, Szent Száva iskola, Nagyikinda

Vendégségben

Az én nyári szünidőm jól telt el. Pár napot Csonoplyán töltöttem, az unokatestvéreimnél.

Jól éreztem magam, és jót szórakoztam. Örültünk egymásnak, hiszen már csak a szünidőben találkozunk. Jó volt egy kicsit kimozdulni otthonról. Sokat társasjátékoztunk, labdázunk, iapiacsoztunk, fogócskázunk és számítógépeztünk. Az ételek egy kicsit furcsák voltak, nem a megszokott, de azért tűrhetőek és ehetőek... Látogatóban is voltunk. Későig fenn maradtunk, így reggel sokáig aludtunk, és minden reggel ébreszteni kellett minket. Délelőttünként orvosoztunk és boltoztunk. A kiscicákat is megnéztük a szomszédban. A négy napot szerencsésen töltöttem a vendégségben. Jól éreztem magamat. Lehet, hogy jövőre ismét megyek, vagy pedig én leszek a vendéglátó.

Pekan Dijana, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Elmúlt a nyár

*Elmúlt a nyár,
jaj, de krá!
Elő a táska és az irka,
vár ránk a sok munka.*

*Sok kis gyerek szaladgál,
összevissza rohangál.
Keresi az osztályát,
a sok régi barátját.*

*Elmúlt a nyaralás,
megmaradt a tanulás.
Mennék még a strandra
fagyit nyalogatva.*

Fekecs Árpád, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Szőlőmese

(Lackfi János meséjének folytatása)

Pöszki egy halk puffanással földet ért, de rövid ideig tartott a szabadsága, mert egy arra járó madár felkapta, s elrepült vele. Testvérei rémülten nézték távozását. Pityu és Pici gömbölyű teste is kilátszott már a levél alól. Őket a szőlőskertbe szökött libák egyike szakította le. A többiek pánikba estek. Ez lesz a sorsuk? Madarak eledelrei lesznek?

A szél ismét feltámadt, és lefújta róluk a levelet, mely szárazan zörögve hullott a földre. Most már láthatóvá váltak mindannyian. A nap még melegen sütött rájuk, s ők boldogan növelték cukortartalmukat.

Teltek-múltak a napok, s egyre hűvösebb szelek kezdtek fújni. A szőlőszemek fáztak, dideregve húzták össze magukat. Lassan aszalódni kezdtek. Egy ködös reggel a gazda végigjárta a sorokat elmaradt fűrtök után kutatva. Itt-ott talált egy-két penészes szemet. Csalódott volt egy kicsit, ezekkel a szemekkel ugyan hogyan örvendeztesse meg a családját! Már azon töprengett, hogy visszafordul, amikor megpillantotta a szőlőfűrtöt. Megörült neki nagyon. Tomi, Juli, Jani, Peti, Gabi, Őcsi és Hugi tanakodni kezdtek, mi lesz velük. Ilyen történetet nem mesélt nekik soha senki. Tudtak a szüretéről, a borról, de arról, hogy mi vár egy szőlőfűrtre, ha a gazda maga tépi le és hazaviszi, még soha nem hallottak.

A gazda pedig hazavitte a fűrtöt, ahol népes családja várta már. Őt gyereke és a felesége vágyakozva nézték a gyümölcsöt.

– Jó lesz így! – gondolta a gazda, és osztani kezdte a szőlőszemeket. Tomit Péter fiának adta, Janit Anna lányának, Julit a kis Gáborka kapta, Petit és Gabit az ikrek izlelheték, Őcsivel a feleségének kedveskedett, míg Hugit a gazda kapta be.

Így történt, hogy minden szem boldogságot szerzett. A család pedig tervezgetni kezdte a jövőt.

Horák Emese, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Pityu, Pici, Tomi, Jani, Juli, Peti, Gabi, Őcsi és Hugi szomorúan néztek utána. Amikor Pöszki ráeszmélt, hogy már nem tud a többiekhez visszatérni, gondolt egyet, ő bizony világot akar látni! Az egyedüli gondot az jelentett számára, hogy nem tudta, merre is induljon el. Nézett jobbra, nézett balra,

RÜGYFAKADÁS

A verseny

Eleinte unalmasan múltak a szünidő napjai. Jártunk ki a telekre segíteni.

Beköszöntött a nagy meleg, a kánikula. Felüldülést az otthoni medencében lettem. Testvéreimmel a városi nagy medencébe is jártunk úszni. Három éve aktívan edzek. Az idén leúsztam a maratont. Ez azt jelenti, hogy 45 percig úszunk megállás nélkül. A gyorsaság nem számít, a kitartás a cél. Az utolsó néhány métert már lelassulva tettem meg. A fáradságomat a tanárom és az örömom kárpótolta. Külön dicséretet kaptam, mert a legfiatalabb vagyok, aki leúszta a maratont. Voltam néhány osztálytársamnál is. Kellemesen töltöttük az időt. Sokat beszélgettünk és játszottunk.

A szünidő vége felé már unatkoztam, és vártam a tanévkezdést. Vágyakoztam a barátnőim után, akikkel nem találkoztam a nyáron.

Bali Anita, 4. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Csodálatos világ

Elmesélem nektek, hogy nemrég milyen különleges helyen jártam.

Arról vettem észre, hogy odaértünk, amikor a benzinkútnál egy különleges szűrőt szereltek fel a kipufogónkra. A benzin illatozott, nem bűzlött. Szemetesek helyett különös dobozok voltak, amelyeken fel volt tüntetve, mivé alakítják át a beléjük dobott szemetet. Így tudtuk, hogy melyikre van szükségünk, és abba dobtuk a szemetet. A következő megállónk egy étterem volt. Furcsa volt ez az étterem, mintha egy nagy szélmalom lenne. Mikor beértünk, akkor értettük meg, miért néz így ki. Áram helyett mindent szélenergiával működtettek. Hiszitek vagy nem, így elkészítve az étel sokkal finomabb. Folytattuk az utunkat egy nagy város felé. Meglepődtem, mert nem a megszokott városi zaj és bűz fogadott minket. Az autók különösen halkán zúgtak, és minden illatozott. A házakon a napkollektorok nagyon kellemes hangulatot árasztottak. Lassan megérkeztünk a gyárak területére. A gyárkérményeken olyan szűrők voltak, amelyek a füstöt friss levegővé alakították át. A folyóba sem szennyezett vizet engedtek, azt is átszűrtek. Minden csodálatos volt, tiszta és illatos. Sajnos, indulnunk kellett haza.

A hazafelé tartó út nagyon rövid volt. Megcsördült az ébresztőóráam, és visszarángatott a valós világba.

Berta Márta, 5. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

de mindenféle csak a hosszú szőlőtökesorokat látta. Nagyon elszomorodott, és arra gondolt, milyen jó lenne, ha most a többiek is vele lennének. Lassan alkonyodott, és Pöszki sírni kezdett.

A síró hangra felfigyelt a simogató Széltündér. Lágyan megcirógatta a kis szőlőszem arcát. Pöszki nagyon meglepődött. Elmesélte a Széltündérnek, hogy mi bántja ennyire. A tündér elmosolyodott, és egyetlen legyintéssel a többieket is lependerítette Pöszkihez. Nagy volt ám a boldogság! A kis szőlőszemek összeölelkeztek, boldogan kacagtak, és megköszönték a tündérnek, hogy ismét együtt lehetnek.

Fejes Anikó, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Pöszki hangosan felkiáltott hozzájuk:

– Testvérekém, kapaszkodjatok jól össze, nehogy az a komisz szélúrfi titketet is lesodorjon!

Nagy volt az ijedelem a fűrtön, a többiek aggódtak Pöszkiért. Ebben a pillanatban ért oda szikrázó hintóján a jóságos Ősztündér, aki azonnal vigasztalni kezdte őket.

– Ne féljetek, ne sírjatok, kicsi szőlőszemek, lesz, aki rólatok is gondoskodik majd, megígérem!

Eközben nagyapa az udvarban tett-vett, s leült egy kicsit pihenni. Ősztündér elshant mellette, megcirógatta az arcát. Különös érzés uralkodott el nagyapán, fölnezt az őszi napra, s elhatározta, hogy kísétál a szőlőbe, összegereblyézi a lehullott leveleket. Ahogyan a szőlőtökek között poroszkált, megpillantott egy szép fűrtöt. Megbújt a levelek között. Ősztündér ismét ott termett, s egy kedves gondolatot ültetett el apóka fejében.

– Szedd le ezt a fűrtöt, holnap meglátogat az unokád, örömet szereznél neki vele! Ne habozz! Ha itt hagyod a madarak eledelre lesz csupán, a szüretelők megfelekedtek róla. Vidd haza, majd meglátod, mennyire örül neki Jancsikál!

Másnap jött is a kusunokája, s nagyapa örömmel adta oda a kert utolsó termését. Pöszki a kertben maradt ugyan, de a jóságos tündér hamarosan egy feketerígót küldött érte. Ezután nagy elégedettséggel suhant tovább. Halani vélte az öreg Tél közeledését, s tiszteletudóan adta át helyét hónapnak és jégnek. Egy év elteltével ismét az övé lesz a szőlőskert, s ismét lesznek Pöszki, Pityuk, Picik, Janik, Tomik.

Zéily Alekszandra, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Nyári élményeim

Alig vártam, hogy vége legyen a tanévnek, már tervezgettem, miként is fogom a nyári szünetben tölteni a szabad időmet. Sajnos, az időjárás nem mindig engedte azt, amit éppen szerettem volna csinálni.

A szünet elején még csak az iskola fáradalmait pihentem. Aztán kezdődött a sok játék, a sok kaland.

A barátommal a szántóföldeken sok herebálát dobáltunk föl a pótkocsira. Ha a kedvünk úgy hozta, a vasvillákat lándzsaként szurkáltuk az ellenséget megszemélyesítő bálákba. Csináltunk belőlük piramist is, ami elég viccesen hatott, mert amikor a legfelső bálát tettük volna fel, az egész összeomlott, mint a kártyavár. Jártuk a búzatarlókat is. Sok-sok kilométert tettünk meg abban a reményben, hogy temérdek ürgét fogunk kiönteni a szállásukból. Sajnos a víz, amit magunkkal vittünk, kevésnek bizonyult, így egyet sem sikerült kiönteni.

Mikor éppen nem a szántóföldön töltöttem az időm, akkor strandra jártam, fára másztam, vagy a szüleimnek segítettem. Szép időtöltés volt a nagymamám kertjében játszani, mivel igazi kis erdő van ott. Összegyűjtöttem a kisebb-nagyobb törött ágakat, amiből várat építettem magamnak.

Amikor közeledett a szünet vége, akkor Újvidéken és Belgrádban meglátogattam a rokonaimat, és eltöltöttem ott is pár napot.

Elérkezett a szeptember is. Reggel nehezen keltem, mivel hozzászoktam a kései keléshez. Lassacskán mégis feltápázkodtam, felöltöztem, és indultam az iskolába. Amikor meghallottuk a csengőszót, tudtuk, vége a nyárnak, és érkezett az ősz.

István Dárió, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én mesém

Amikor én kicsi gyerek voltam, apám mindig dolgoztatott engem.

Egy napon korán ébredtem, már teljesen besötétedett. Anyám elküldött a piacra búzát őröltetni. Nagyon lusta voltam, ezért azonnal útnak indultam. Befogtam a kutyámat a kerékpárom elé, és a kislülésre pakoltam a zsák búzát. Olyan sebesen haladtunk, hogy minden csiga elhagyott bennünket. Ahogy kiértem a határba, a lovam hozzá is kezdett az evéshez. Nagyon siettem, ezért én is lefeküdtem pihenni. A hasamra sütött a nap, mire felébredtem. Gyorsan indulni akartam, amikor megpillantottam egy sánta nyuszit.

– Segítség, segítség, eltört a lábam! – kiáltozott. Gondoltam magamban, mivel úgysem érek rá, segíték rajta. Bekötözöm a fülét, ne fájjon neki. Szakítottam egy darabot a ruhámból, és bekötöztem a vérző farkát. Folytattam az utamat, s találkoztam egy öregasszonnyal.

– Jó napot, öregapám! Mi járatban erre?

– Jaj, fiam, ne is kérdezd! Nem tudom hazaterelni a libáimat, olyan messzire barangoltak.

– Ráérek, segíték!

Percek alatt hazafelé indítottam a disznókat. Az öregasszony nagyon hálás volt, hogy megkerült minden kacsája. Végre odaértem a malomba, a kovács meg is őrölte a lisztet. Felkaptam a hátamra, és villámgyorsan hazaértem.

A szüleim jól leszidtak, hogy milyen ügyes vagyok, és megengedték, hogy máskor is én menjek a henteshez lisztért.

Petrényi Eleonóra, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Újból az iskolapadban

El sem hittem, mikor szeptember elsején reggel fél nyolckor újra a régi iskolánk kapuja előtt sorakoztunk. Persze ez a kapu, mint minden tanévkezdéskor, most is „tárt karokkal” várt minket.

Mikor beléptünk az előcsarnokba, ismerős arcok mosolyogtak ránk. Tanáraink, akiknek annyi mindent köszönhetünk, nagy szeretettel vártak vissza minket, diákokat a több mint 2 hónapos szünidő után. Mússal fogadtak bennünket és iskolánk új tanulóit, meg az elsősöket is. Ezután bementünk rég nem látott tanterünkbe. Mindenki csodálkozott, hogy mi történt, talán összemerték a padok? Vagy mi nőttünk meg? A szép új táblán egy kedves szöveg üdvözölt bennünket sok sikert kívánva a következő tanévben, azaz a 7. osztályban. Sokáig csegett még a fülemben, hogy 7. osztály...

Lehetetlen, hogy 7.-es vagyok! Még tisztán emlékszem, mikor a szüleim kísérték ugyanebbe az óriás épületbe, csak épp 7 évvel ezelőtt, első osztályba. Mintha csak tegnap lett volna! Valami furcsa és félelmet keltő érzés támadt bennem. Meg kell, hogy mondjam, félek, mert minden tanárunk intón szolt:

– A hetedik osztály a legnehezebb!

De hiszem, ha szorgosan tanulunk a tanév kezdetétől a végéig, meglesz az eredménye.

Talán jövő év elejére még jobban összemennek a tanterekben az iskolapadok! De a tudásunk az örökre megmarad!

Gulyás Réka, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Kedves Pajtások!

Legutóbb arra kértelek benneteket, hogy írjatok a nyári olvasmányaitokról is. Ehhez kedvcsinálónak ma olyan, főleg régebben küldött fogalmazásokat válogattam, amelyekből látszik, hogy az olvasás megmozgatja a fantáziátokat.

A héten ismét Csantavérről érkezett a legtöbb írás, de főzárkóztak az adaiak, zentagunarasiak, bácskertesiek, oromiak, pacsériak is. Nekik most név szerint köszönöm meg a küldeményeket:

Ada: Bagi Edvard, Gordos Sándor, Megyeri István, Palatinus Boglárka, Sévity Iván, Szemerédi Veronika, Tóbiás Fanni és Virág Anna;

Bácskertes: Buják Judit, Guzsvány Szilvia, Jánosi Tamás, Pap Nikolett, Pekan Dijana és Tumbász Dávid;

Csantavér: Ander Patrícia, Dukai Tamás, Fekecs Árpád, Gregus Áron, István Dárió, Kőműves Kristóf, Major Borbála, Nagy Noémi, Pásztor Csongor, Pletikoszity Dávid, Rózsa Boglárka, Szabó Sára, Szeles Enikő, Temunovity Sztella, Tóth Viktor, Vituska Emese, Vituska Viktória;

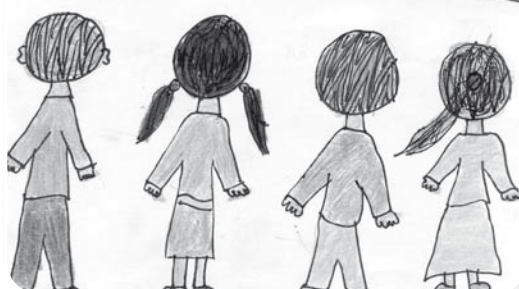
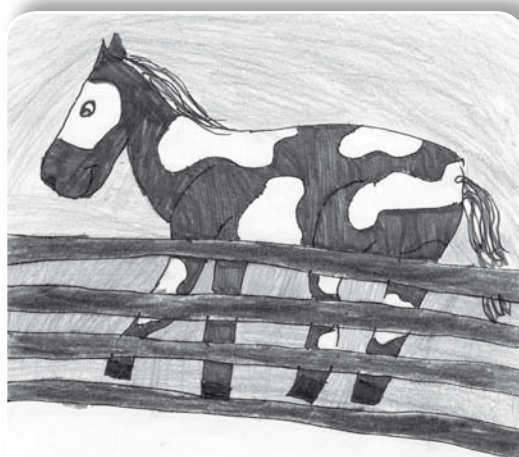
Orom: Gulyás Réka, Kovács Erna, Kriska Szimonetta és Surányi Bettina (két írás);

Pacsér: Juhász Gergely, Nagy Viktória Blanka, Neurocsni Armand, Penk Emília és Végel Márk;

Zentagunaras: Fekecs Andrea (két írás), Homolya Nikolett, Pátyerkó Natália, Sinkovity Arnold, Sóti Beáta és Tari Orsolya.

Mivel sok a nyári élményekről szóló, jó fogalmazás, azokat, amelyekben a **hírelem** van túlsúlyban, a **Mizujs rovatnak** adom. Ide kívánczik még egy gondolat: a **cimadás fontossága**. Lehet az írás témáját (nyári élmények) címként kiemelni, de egy **szellemes cím** jobban vonzza az olvasó szemét és felcsigázza az érdeklődését. Tartsátok ezt szem előtt, és legyetek továbbra is szorgalmasak!

Tomán Mária

Darazsac
Diána
szabadkai
tanuló
rajza

Vadiúj akcióhős született, aki megérezte, hogy a Perzsia hercege – Az idő homokja című monstre mozifilm meghozhatja neki a világhírnevet (jól számított) – Videójátékból eddig még nem sikerült színvonalas mozit csinálni, de az alapsztorit Mike Newell rendező kiválóan használta fel, így a mese trilógiává bővíthet...

– Most, mindössze 29 évesen a csúcsra tornáztad fel magad.

– Hát... végre nekem is felvirradt. Én vagyok ebben a történetben Dastan, a hajléktalanná váló harcos, de mivel valószínűleg nem sokat tudtok rólam, elmondom, hogy mindig erre vágytam, én lettem – gondolom – Hollywood első számú akciósztárja. A múltban sem unatkoztam, rohantam az egyik stúdióból a másikba. Megnézhetél az Irány Colorádóban – ebben az alkotásban debütáltam –, a Veszélyes nőben, a Fű alattban, a Donnie Barkóban, a Holdfényben, a Jóravaló feleségben, a Holnaputánban, a Túl a barátságon című drámában, a Bizonyításban, a Kiadatásban, a Testvérekben... 2010-ben a Perzsia hercegeben.

– Nagy esélyeid is voltak a múltban.

– Igen, egyaránt esélyes voltam a világ legismertebb szuperhősének, Batmannak az eljátszására is. De a szerepet Christian Bale elhappolta előlem. A Pókember szerepére már alaposan felkészültem... Tobey Maguire azonban taccsra tett.

– Tudtommal abszolút filmes családból származol.

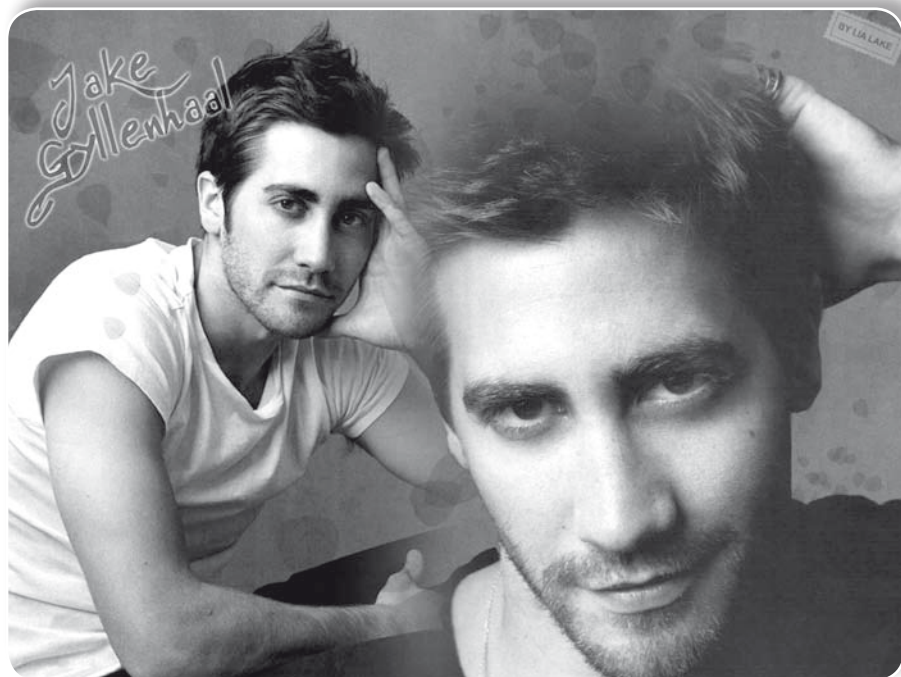
– Apám, Stephen Gyllenhaal rendező, a mamám Naomi Fover szövegkönyvíró, a testvérem, Maggie befutott és nagyon tehetséges színésznő.

– Sokat olvasol.

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

Jake Gyllenhaal

– Legkedvesebb könyvem a Ne bántsátok a feketerígót!, két kutyámat is a regény szereplői után neveztem el Atticusnak és Boonak. Még azt is elmondom, hogy Paul Newman a példaképem, továbbá Sean Penn, Anthony Queen és Bruce Springsteen, a rock sztár. A rajongóim számára külön nevem van: gyllenhaalics.

– Meséj nekünk legújabb filmedről, a Perzsia hercegéről.

– Ez egy hatalmas méretű mozi. Óriási és epikus, elképesztően tág világba helyezett történet, folyamatos akciókkal. Egyszerűen lélegzetelállító. A film alapja tulajdonképpen egy számítógépes játék, ezt nem szabad figyelmen kívül hagyni. Valójában ennek is köszönhető, hogy borzasztóan szórakoztató volt a forgatása. Szerintem ez a film megmutatja a videójátékfilmek közt, hogy mit is várnak a nézők ettől a műfajtól.

– Miről szól a mese?

– A portyázó herceg összefog egy titokzatos hercegnővel, hogy együtt szálljanak szembe a sötét erőkkel. A cél nem más, mint az ősi tör megszerzése, mely képes visszafordítani az időt, birtoklóját világhatalommal felruházva. Velem tart ebben a mesében Gemma Arterton és Ben Kingsley.

Nos... szerintem egy film akkor működik, ha a történet is működik. Mi már a kezdetektől egy olyan filmen munkálkodtunk, amelynek van rendes sztorija, szórakoztató és színes figurák tűnnek fel benne, nem pedig csak azon, hogy: „na, ez most milyen coolan fog kinézni!” Mi ötvöztük a remek cselekményt a látvánnyal, így a szemünket és agyunkat is egyaránt leköti majd a film, ráadásul még a játékhoz is hűek maradtunk.

– Mit találtál vonzónak ebben a szerepben?

– Alapvetően a humora tetszett meg, és az is jól bejött, hogy egy csomó embernek alaposan ellátja a baját, de még ezt is tudja humorral kezelni. Az is szimpatikus, hogy olyan figura, aki szinte mitológiai mértékben rendes és tiszta szívű, és kiderül, hogy mindig is az volt.

– Számolsz-e azzal, hogy a mesének lesz folytatása?

– Én nagyon szurkolok, hogy ne álljunk le az első epizód után. Kész lennék bármikor újra Dastan bőrébe bújni, és elviselni a sivatag forráságát és a homoktengert. Elég fárasztó volt a forgatás Marokkóban, de megérte.

B. Z.

Amerika felfedezése

A tanárnő kihívja a tábla elé Pisitékét, és azt mondja neki:

– Pistike, mutasd meg, hol van Amerika!

Pistike rámutat pontosan Amerikára.
– Gyerekek, tudja valaki, ki fedezte fel Amerikát?

A gyerekek kórusban mondják:
– Pistike, Pistike!

Szegény matektanár

– Hát te miért sírsz, Pistike?
– Mert a matektanár leesett a lépcsőn, és eltört a lába.

– Rendes dolog tőled, hogy így sajnálsz.

– Sajnálja a nyavalya! Az egész osztály látta, csak én nem. Ezért sírok.

Rajzóra

– Anyu, a tanító néni nem ismeri az állatokat – újságolja Pistike az iskolából hazatérve.

– Miből gondolod? – kérdezi a mamája.

– Ma lovakat rajzoltunk, és amikor a tanító néni belenézett a füzetembe, megkérdezte: „Mi ez?...”

Barométer

– Papa! Igaz az, hogy az apák többet tudnak, mint a gyerekek?

– Igaz.

– Ki találta fel a barométert?

– Torricelli.

– Akkor mért nem találta fel az apja?

Tégla

– Jean, hozzon néhány téglát!

– Minek uram?

– Hogy hamarabb felépülhessek.

Feleltetés

Szeptemberben az első nagy feleltetés következik. Senki nem akar első lenni, a tanár végül felajánlja:

– Aki elsőnek jelentkezik, egy jeggyel jobb osztályzatot kap.

– Akkor, tessék nekem beírni egy kettest – áll fel gyorsan Pistike.

Dicsekvés

– Az én apukám nagyon gazdag ember! – dicsekszik Pistike. Van 10 lova, 5 autója és 3 repülője.

– Miért, mi az apukád? – kérdezik

– Körhintás – válaszol Pistike.

A rossz tanuló és a víz

A rossz tanuló felel:

– A víznek óriási jelentősége van az ember életében.

– Miért? – kérdi a tanár.

A rossz tanuló hosszas gondolkodás után:

– Azért, tanár úr kérem, mert ha nem lenne víz, nem tanulhatnánk meg úszni, és akkor valamennyien megfulladnánk.

Varázsló

– Hogy tanítja a varázsló a pókot úszni?

– Hókusz pók, ússz!

Három sün

Három sün eltéved az erdőben.

Nagyon fáznak, és éhesek.

Szerencsájükre épp arra jár egy tündér.

– Ne búsuljatok, teljesítem három kívánságotokat! – mondja.

Az első sün azt kéri a tündértől, hogy juttassa haza.

A második is azt kéri.

Már csak a harmadik maradt az erdőben.

Ő azt mondja:

– Nagyon fázom, egyedül vagyok,

Bárcsak itt lennének a testvéreim!

Érzéstelenítő

Móricka bemegy a gyógyszerárba, és így szól:

– Kérek valami helyi érzéstelenítőt!

A patikus csodálkozva megkérdi:

– Minek az neked?

– Tetszik tudni, ma viszem haza a bizonyítványomat...

Bátor nyúl

Találkozik a kismalac a bátor nyúllal.

– Szia, bátor nyuszi! Te tényleg nem félsz a rókától?

– Tényleg.

– Veled tarthatok? Hallottam, hogy pont erre vadászik, és nagyon félek.

– Gyere.

– Te bátor nyuszi, már érzem, hogy itt a róka a közelben. Biztos nem félsz?

– Biztos.

– Már látom is, ott vicsorog. Hogyhogy téged nem esz meg?

– Néhanapján viszek neki egy malacot.

– A tanító néni azt mondta, hogy mi lányok azok lehetünk, amik csak akarunk, ha megnövünk. Nagymama, te miért akartál öreg néni lenni?

– Örömmel látom, hogy anyád nem veszítette el a humorérzékét!

Tornaóra

Tornaóra. A tanár vezényel:
 – Lábemelés! Bal! Jobb!
 A rossz tanuló megkérdi:
 – Tanár úr, a bal lábunkat közben le-
 rakhatjuk?

A vonat

Döncike kérdi a papájától:
 – Apu, tudod, melyik vonat késik a
 legtöbbet?
 – Nem én!
 – Amelyiket tavaly karácsonyra ígértél.

Vadászat

– Vadászni megyünk, Jean! Hol van a
 sörét?
 – Elnézést, uram, de a sörét megit-
 tam.

Fogorvos

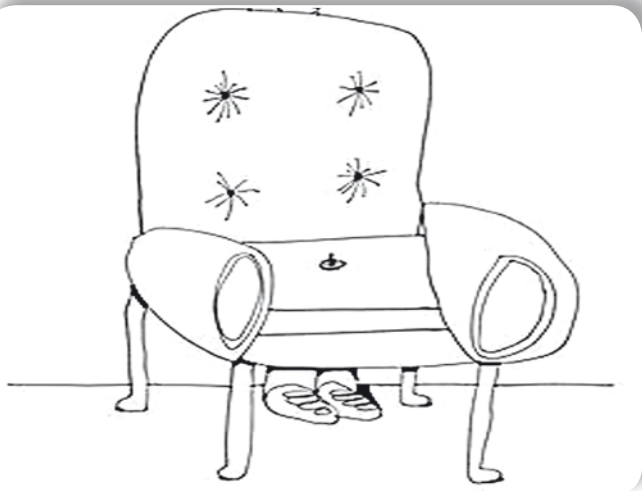
– Jean, ma az utca túloldalán tálaljon!
 – Miért, uram???
 – Mert azt mondta a fogorvosom,
 hogy a másik oldalon egyek.

Hány fok van?

– Jean! Hány fok van odakint?
 – 10 °C, uram!
 – És idebent?
 – 20 °C, uram!
 – Akkor engedje be azt a 10°C-t is!

Vadlibák

– Mi ez a zaj odakint, Jean?
 – Húznak a vadlibák, uram.
 – Hát ne hagyja magát!

A csintalan kisfiú esete a karosszékkal

Legyek

– Jane! Zavarja fel a legyeket a pad-
 lásra, és zárja rájuk az ajtót.
 – Igenis!
 Pár perc múlva:
 – Felzavarta a legyeket a padlásra?
 – Igen.
 – Rájuk zárta az ajtót?
 – Nem, de a létrát elvettem.

Utazás

– Jean, egész úton a menetiránynak
 háttal kellett utaznom!
 – Miért nem kérte meg a szem-
 ben ülőt, hogy cseréljen helyet ön-
 nem?
 – Akartam én, de nem ült velem
 szemben senki.

Kamion

Egy kamion beszorul a híd alá...
 Kér a rendőr:
 – Beszorultunk? Beszorultunk?
 Kamionos felháborodva az ugratá-
 son:
 – Dehogy! Hídat szállítok!

Hangszerboltban

Egy bamba alak bemegy a hangszer-
 boltba:
 – Képném azt a piros trombitát és azt
 a fehér harmonikát!
 Az eladó elgondolkodik és így szól:
 – Nézze uram, a poroltót még lesze-
 dem a falról, de a radiátort, azt semmi-
 képpen sem!

Micsoda világ

Az oroszlán békésen sétál az erdő-
 ben. Egyszer csak szembe jön vele a
 nyuszika. Az oroszlán eléurgik és így
 szól:

– Ki a legerősebb az erdőben?
 – Hát te! – válaszolja megszeppenve
 a nyuszika.

Az oroszlán kihúzza magát és elége-
 detten megy tovább. Pár perc múlva
 szembe jön vele az őzike.

– Ki a legerősebb állat az erdőben?
 – Természetesen te! – válaszolja az
 őzike halálsápadtan.

Az oroszlán örül, hogy mindenki fél
 tőle. Félóra múlva találkozik az elefánt-
 tal.

– Ki a legerősebb állat az erdőben?
 Az elefánt szó nélkül megragadja az
 oroszlánt, és egy fához csapja. Az orosz-
 lán nyögve tápázkodik fel, miközben
 így szól:
 – Micsoda világ, már nem is kérdez-
 het az ember.

Festékboltban

Jónapot! Kérek egy ecetet!
 – De nyuszika ez festékbolt!
 – Akkor máshogy mondom! Kérek
 egy pamacot!

Hajhullás

– Doktor úr! Nagyon hullik a hajam!
 Mit tud ajánlani, hogy megmaradjon?
 – Egy papírdobozhoz mit szólna?

– Elhiszem, hogy a számítógépednek plusz hűtésre van szüksége, de nem kaphatnék vissza még egy polcot a hűtőben?

Széchenyi István Szerbiában – 1830

(Részlet)

Széchenyi István Naplójából (1810. június 24-étől október 5-éig)

28-án hajnali 4 órakor Banostor magaságába értünk. Átszállottunk a Juliette-re, és jót mulattunk egy német halászon, kinek beleakadtunk a horgaiba, – s ő lamentált ugyan „zsinegei” miatt, – de félt odajönni hozzánk, – s kikötöttünk Ó-Futakon... gyalog Új-Futakra mentünk és reggel 6 óra előtt meglátogattuk Forray b[áró]t! –

Nem maradtunk soká, és hajón Péterváradra mentünk.

Desdemona reggel 10 órakor érkezett meg Péterváradra, tehát Apatintól az említett erődítményig 32 óra alatt tette meg az utat.

A szél alaposan megelégnült. Desdemonát úgyszólván odacsapta az újvidéki parthoz, – ahol a legénységünkre úgy találtak, amint a hajót éppen derékig vízben vontatta. – Elmentem Siegenthal tábornagynaghoz, de nem találtam a helyén, – tőle Grammont altbgy-hoz, – ki tovább expedieált, – egy törpe, egy inas és egy öreg hadnagy egész nyersen reám rivallva kérdezte, „mit akar itt, kicsoda ön”... végre rátaláltan Abele altbgy-ra Eltz grófék árverésén – süket fickó, – örökké ír – állítja a merev parókás báb, Grammont, – „düledezik az egész – Une facile prise mème pour un ture” [Még a töröknek is könnyű volna bevenni.]

Hányszor hallom az „Elevatum Salis pratium”-ot [a só felemelt árát], mintha mindenkinek hatáskörébe tartoznék – etc.

Új-Futakra mentünk. Bizonyos Heinrich Schmied nevű paraszt mellett ültem, aki robotosként fuvarozott az uradalomban. Sokat beszéltem vele az uradalomról, meggyéről etc. Tiszta, egészséges természet. Jólesett – egy egyenes, romlatlan, félre nem nevelt emberrel beszélhetnem. – Dicsérte nekem Latinovich főszolgabíró – mindenféle jót mondott Forrayról etc. – és azt állította, hogy az adót etc. fizetniök „elviselhető”, nem ad okot panaszra – csak dolgozni kell etc. A futaki uradalom mintegy 800 teleknyire tehető. Németek, magyarok, rá-cok. Nem nagyon keverednek... és amelyen-

nek Schmiedet találtam, – őszintén és nem magyarként szólva, nem lehetséges, hacsak azt nem akarjuk, hogy sötét legyen, hogy egy kulturált és ésszerűen civilizált német paraszt egy vad, nyers, tudatlan, szitkozódó lótolvajt utánozzon. – Hogy magyarosítani lehessen, a magyarságnak uralkodó tényezővé kell válnia. Hogy a magyar, vagyis jobban mondva a „magyarság” elérheti-é a németiséget – és el is hagyja é, ez kétséges; minthogy aminő mértékben gyarapodik a magyar, azonképpen, ha nem még nagyobb mértékben terebélyesedik a német intelligencia. Schmied oly értelmesen beszélt gazdálkodási módjukról – a földek fogyatékos elosztásáról... az iskoláról etc., hogy elcsodálkoztam rajta. „Elvégre emberek módjára akarunk élni, nem pedig úgy, mint az állatok.” – Csupán fölény talál utánzásra. Ezt-azt bizvást megtanulhat egy angol a magyartól, de mindent egybevéve a magyarnak kelletik az angol iskolájába járnia, – és ez nem izlés dolga – hanem axiómákon alapul. „A kormány etc. – nem, nem – a tudatlanságunk az! – a műveletlenség. –”

A futaki házat az öreg Hadik építette. Jó lakás. Pompásnak találok az inasok kettős szobáit – . Forray elvitt bennünket a szerémségi Cserevitsbe. Sajátságos, Magyarországon csaknem a legkevésbé tetszik nekem mindazon országok közül, miket ismerek. Ha Sopronból Bécsbe utazom, az ausztriai

Kedves Olvasó Tanulók!

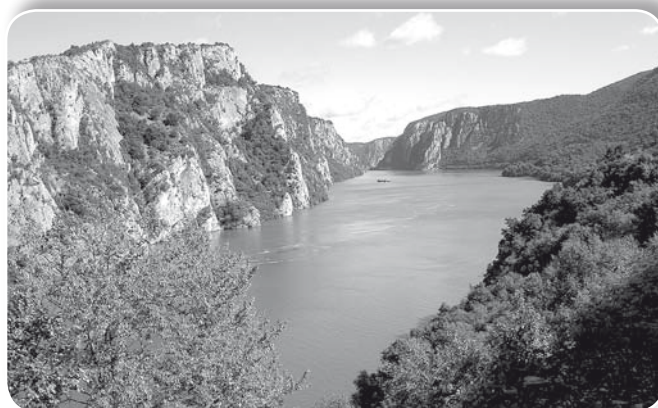
A „legnagyobb magyar” halálának 150. évfordulója alkalmából jelentette meg az idén a Forum Könyvkiadó **Széchenyi István Szerbiában – 1830** című kötetét, amely Széchenyi Naplójának szerbiai részletei mellett közli útítársa, Wadstein János naplóját ugyanazon eseményekről; kettős, de látásmódjában különböző tükröt tartva ezáltal az olvasó elé. Harmadikként Ifj. Bene Ferenc úti jegyzetét tartalmazza a kötet: munkája „a nagyrészt Széchenyi által kezdeményezett dunai gőzhajózásnak is korai dokumentuma”. Vujicsics Sztóján és Szeli István tanulmánya Széchenyi utazásáról a magyar–szerb kapcsolatok történetéhez fontos adalék, míg Boleszny Antal Széchenyi munkálatai az Al-Dunán című tanulmánya művelődéstörténeti dokumentum. Ez utóbbihoz Németh Ferenc írt jegyzetet. A könyvben Vujicsics-tanulmánya szerb nyelven is olvasható Vickó Árpád fordításában. A kötetet Bordás Győző állította össze, s ugyanő kapcsolt hozzá előszót is.

Rovatunkban azokat a részleteket olvashatjátok Széchenyi naplójából, amelyek a nagy tervről, a Duna szabályozásának ötletéről szólnak. Fontos történeti dokumentum. Képzeljétek el, hogy ami ma teljesen természetesnek tűnik (pl. dunai hidak léte), az akkoriban még tervként sem létezett.

Nézzétek meg a térképen, merre is járt a „legnagyobb magyar”! S ti mit tudtok ezekről a helyekről? Írjátok meg erről szóló ismereteiteket a rovatnak!

Bence Erika

rész jobban tetszik, ugyanígy ha Pestről megyek Bécsbe, – és csinosabb is sokkal. Midőn Sárospatakon át Lengyelországba mentem, – Duklán által – kiváltképp feltűnt nekem Lengyelország kultúrája, – összevetvén a mi barbárságunkkal. Ugyanezt éreztem, midőn Nagyváradról Fekete Tón által Erdélybe utaztam. – Két évvel ezelőtt Horvátországban kivált Sziszektől Zágráb felé vivő út bővült el, – és ugyancsak megijedtem a poros, hamuszürke, rendezetlen öreg pátria láttán, midőn Zákányál tulajdon birtokaimon ismét földjére léptem. – Ezúttal ugyanígy éreztem – habár szívesen meggyőződtem volna magam az ellenkezőjéről, – és a Szerémség, – a vidék zöldje, buja tenyészete, a jó utak, eleven sövények, bájos házak etc. olyannyira kontrasztban állottak az „Extra Hungariam

etc." földjének árterületeivel és műveletlen síkjaival, hogy mélységes bánat lett volna úrrá rajtam, – ha a végzet hatalma tartana bennünket degradációnkban, nem a mindennél megindítóbb butaság. [...]

[...]

Július 1-én

napkeltével felkerekedtünk [Zimonyból]. Angol ágyastól és szűnyoghálóstul felfaltak a rovarok.

Sokat beszéltem B[eszédes]sel a Duna szabályozásáról – Kolowrat volna rá a megfelelő ember.

Ha teljesen rendben volna az Elbának vagy a Moldvának az összekapcsolása a Dunával, akkor a Duna szabályozása leginkább a cseheknek használna.

Ilyen értelemben kellene vele beszélnem. NB. Ha a császár befolyásával vagy jobban mondva hatalmával és akaratával rendelkezne!

Az ön helyzetében hagyjon föl azzal, hogy csak cseh legyen, – az egész gépezet javát kell szem előtt tartania. Mint olyan nem hiszi el ön, hogy legszentebb kötelessége kirekesztőleg Ausztria mai és tartós jövődjű hasznán munkálkodni, – hogy ezért nem arra van szorítva, hogy a törökök és oroszok hasznát mozdítsa elő, hanem kirekesztőleg Ausztria boldogságát. Más országok, – és miniszterei majd gondoskodnak magukról – – –

Önök Magyarország adózőképességét kell megnövelnie – – – Hogyan? A Duna szabályozásával!

Ennek országgyűlési tárggyá kell lennie. Ez emelné a magyarságot.

A dolog 3 részre oszlik.

1° Arra a haszonra, mi azáltal keletkeznek, hogy a Duna jelentős mértékben mélyebben fekdűne. B[eszédes] szerint a Vaskapunál 36 öllel... Bécsben 1 öllel. És Magyarország legtöbb vize szabályozva lenne. A levegő jobb. Szántó föld, legelő etc. több. Nem volna mocsárláz.

2° A kereskedelem hasznára – – – vagy legalábbis a jó közlekedésére.

3° A civilizáció hasznára. Magyarország végre kapcsolatba kerülne más népekkel. Most egy zsákban élünk!

Igen ám, de hogyan eszközölhető a végrehajtás?

1° Ki vigye végbe?

2° Ki fizesse?

Ad 1um Én! – Egy bizottmány, mely csupán erre jelöltetik

Ad 2um Subsidiumok!

Nobile – Rauchmüller etc. etc. írkokok. Ide férfiak kellene. Az országgyűlésen hozzanak dekrétumot, hogy ennek meg kell történnie – a hogyan sorsára bízandó.

Quo titulo [milyen címen] kérni subsidiumokat? „hogy minden földbirokos nyer általa, – mert mindegyiküknek kárt okoz a víz”.

A legtöbb dolognak a világon biztos adatok és célszerű előkészületek nélkül látnak neki, háborúnak, kereskedésnek etc. etc.

Nem volt sem hidász, sem csajkás Galacig – – – talán Orsován akad egy-kettő.

Ha a magyar rendek saját zsebükéből szabályoznák a Dunát az egész Monarchia számára – még lehetne valami Magyarországból – Elle deviendrait immortelle, – parlant dans le sens humain! [halhatatlanná válna – emberi értelemben!] – Ennyi nagyságot azonban a mi porunkban, a mi mocsarainkban nem fogunk találni!

Istenem, ha csalódnék!

A. A Dunát szabályozni kell – B. és aztán egy híd, és nem fordítva!

A szabályozást a Vaskapunál sziklarepezésekkel s ugyanakkor benn az országban átmetszésekkel kellene véghezvinni. Az előbbi subsidiumokból, az utóbbi azok által, kik a dologban érdekeltek. Az elevatum Salis pretiumot [felemelt só árát] említeni sem szabadna, – mert ez veszélyesebb, mint a Venus Vulgivaga... Mindenki arja.

Zimonyban vámot kellene fizettetni, pour ne pas être arrêté à tous moments, ce

qui empoissonne le commerce. [hogy ne állítassunk meg lépten-nyomon, ami megmérgezi a kereskedelmet.]

Hogy azonban a Vaskapunál szabadon lehessen dolgozni, – mert Krieg tervezete fabatkát sem ér, mert ...a rendeknek önként kellene kérni a királyukat, – hogy ebben az ügyben tárgyalhasson. Ha erre elutasító választ kapna, akkor a magy[ar] nép még szorosabban – (vagy igazán „szorosan”) összekapcsolódnék mindörökre a császári házzal.

Oly politikusoknak mindenben – erődítményeket akarnak majd építeni – C'est une declaration de guerre... [Ez hadüzenet...]

Gr[óf] Kolowrat²; azt hiszi ön, hogy nem szabad görbe úton járni, – ha az egyenesen nem megy semmire? Est-ce permis de tromper les hommes pour leur bonheur? [Szabad-e megcsalni az embereket boldogságunk érdekében?]

C'est la partie honteuse du Genre humain, qu'il faut souvent tromper, pour ne pas rendre malheureux. [Az emberi fajta szégyenletes tulajdonsága, hogy gyakran csalni kell, a boldogtalanság megakadályozásért.]

Nemes misztifikátornak kell lenni, hogy használhassunk.

Éltre-halálra szövetkeznünk kell Oroszországgal – Franciaország, Anglia etc. ellen – – – Kontinentális rendszer etc. Ezt kell tennünk ténylegesen látszatra – –

Szerbia partjait nagyon szépnek, bujának, üdének találok, végig csupa fa [– – –]

Dubovácon kikötöttük a Desdemonát. Kétszer megfürödtünk a Dunában. Üdítő szellő fűtt... Az éjszaka nagyon kellemesen telt. Mielőtt Dubovára értünk, egy határőrtisztekkel teli bárka haladt el szorosan mellettünk – – – szemlátomást nagyon vígan voltak... duda volt náluk, – és a „Brüder feirn"-t énekelték.

¹ Önkéntesen megajánlott adók.

² Ti. Kolowratnak szeretné elmondani Széchenyi a továbbiakat.

Letölthető az Internet Explorer 9 publikus bétája!

Már 32 nyelven (köztük magyarul is) világszerte elérhető az Internet Explorer 9 béta verziója, melyet a Beauty of the Web (Az internet szépsége) elnevezésű rendezvényen mutatnak be San Franciscóban. A bejelentéshez több mint 70 vezető webhely és nemzetközileg ismert márka csatlakozott, ezen új szolgáltatások bevezetésével mutatják be az új böngészőt.

A bejelentés kapcsán sok meglepetés nem érthette azokat, akik eddig figyelemmel kísérték a megújult böngészővel kapcsolatos híreket. Az IE 9 motorjának a fejlődését ugyanis meglehetősen jól lehetett követni, amely mellett a korábban kiszivárgott képernyőfotók is igaznak bizonyultak. Azaz a böngésző kezelőfelülete meglehetősen letisztult, és a weboldalak megjelenítéséhez sok helyet biztosít. A főablakban ennek megfelelően csupán csak pár vezérlő található meg. Ilyen a Microsoft által Super Box mezőnek nevezett rész, amely magában foglalja a címsort, a keresőmezőt, valamint az előzményeket. Utóbbit a redmondi szoftvercég fejlesztői továbbfejlesztették, mivel az anonim felhasználó programjuk tapasztalata alapján az emberek általában csak 6-7 oldalt látogatnak, és ezt a használatot szerették volna támogatni így. Ugyanezen logika alapján a legnagyobb ikon a „vissza” gomb lett, mivel a felhasználók leggyakrabban ezt az utasítást adják ki a böngészőben. Ezzel párhuzamosan viszont a kedvenceket csak az emberek 14 százaléka használja, így a korábbi hatalmas ikont meglehetősen kisméretűre zsugorították. Hasonló sorsra jutott a többi ikon is, amelyekből már csak három található meg a főoldalon. Mint Home, Kedvencek és Eszköztár.

A Microsoft elmondása szerint e változtatásokat az anonim adatgyűjtésükre alapozták. Az embernek azonban az az érzése, hogy utóbbit lehet, hogy a Chrome fejlesztői előbb olvasták át, mivel az Internet Explorer 9 meglehetősen hasonlít a Google böngészőjére. A nagyobb böngészési terület például egy péld

da erre, de az új fül megnyitásánál is Chrome-szerű élmény fogadja a felhasználókat.

Amit még nem tudtunk

A fentebb leírtakat a korábban napvilágot látott képernyőfotók alapján már mind sejtettük, de ettől függetlenül még akadt néhány puskaporos hordó a bejelentésre. Az új funkciókat ugyanis hétpecsétetes titokként kezelte a Microsoft, mivel e téren van bőven miről beszélni. Az Internet Explorer 9 kapcsán ugyanis a jelek szerint megtette azt a redmondi szoftvercég, amit hosszú ideje nem. Összehangolta a fejlesztést. Eddig ugyanis az IE JavaScript motorja a böngészőtől függetlenül készült, míg az éppen regnáló Windows-verzióra sem építkeztek eléggé. Ez megváltozott. Az Internet Explorer 9 ugyanis mind a megjelenítés, mind a funkciók használata során aktívan használja a Windows 7 beépített moduljait, így magas felhasználói élményt nyújtva. Ennek köszönhetően a sokak által kedvelt Aero Snap (mikor bal-, illetve jobboldalra rögzíthetjük a futó ablakokat) már a böngészőn belül is működik, azaz a futó füleket kiragadhatjuk a programon belülről, hogy azokat a képernyő egyik széléhez igazítsuk.

Az úgynevezett weblap üzemmód pedig a Windows 7 új tálcjára épít, amely a weboldalakat úgy képes kezelni, mintha azok a gépen futó alkalmazások lennének. Azaz egy megnyitott weblapot bármikor leszúrhatunk a tálcára, mely esetben az IE9 lelopja az oldal ikonját, hogy azt jelenítse meg, valamint felismeri az oldal fő színeleleit is, s azok tudatában megváltoztatja a böngésző felületét. Mindez csupán egy cool funkció lenne, ha az Internet Explorer 9 nem aknázná ki az ebben lévő lehetőségeket. A rögzített weboldalak esetén ugyanis a böngésző elindítása nélkül érhetőek el a webszolgáltatások gyakori műveletei. Facebook esetén például így olvashatjuk a híreket, a közvetlen üzeneteket,

és böngészhetünk az események és barátaink között – mindezt közvetlenül a tálcáról. A Microsoft szakértőinek az elmondása alapján a weblapok esetén nincs sok módosításra szükség, hogy e tekintetben IE9 kompatibilisek legyenek, azaz hamarosan érkezhettek a gazdag ugrólistával rendelkező webszolgáltatások és a Media Player ikonkezelését használó YouTube.

Windows 7-tel párban

A fentieknek megfelelően az Internet Explorer 9 nem képes Windows XP-n futni, mivel a magja erősen támaszkodik a Vistában megjelent új képességekre. Megjegyzendő, hogy az Aero Snap, illetve az új tálcakezelés ellenben a Windows 7 hozadéka, amelyet viszont a Vista-tulajdonosok nem tudnak elérni. Vagyis az Internet Explorer 9 a Windows 7-re épít. Kérdéses azonban, hogy nem egy veszélyes taktika-e a Microsofttól ez a fajta bizalom. A redmondi szoftvercég ugyanis az új platformjának a gyors elterjedésével számol, ami felhúzhatja az IE9 részesedését is. Azonban, ha nem így lesz, és a Windows XP gépek erősen tartják majd a pozíciójukat, akkor a Firefox és a Chrome könnyen versenyelőnyre tehet szert. Ezen esetben még akkor is, ha az IE9 nagy népszerűségnek örvend majd a Windows 7-tulajdonosok körében.

P. S.: Szinte ezzel egy időben közölte a Microsoft, hogy (többszöri halogatás után) október 21-étől leállítja a Windows XP árusítását. Így hát igaznak bizonyulhat az a találgatás is, hogy az Internet Explorer 9-cel szeretnék rákényszeríteni a fölhasználókat arra, hogy gépeiket frissítsék Windows 7-es rendszerre. Ha pedig így van, akkor ez bizony egy eléggé piszkos (és nagyon átlátszó) trükk...

Innen tölthető le a 32 bites változat (Vista, Windows 7)
<http://www.szoftverbasis.hu/szoftver/internet-explorer-9-beta-x32-magyar.html>

KOS

Képtelen vagy elfogadni, hogy másoknak nem egyezik a véleményük a tieddel. Jobb, ha tudod, hogy kompromisszumok kötése nélkül semmire sem mehetsz. Keress magad mellé egy-két olyan embert, akiknek legalább hasonló az álláspontja a tiédhez.

BIKA

Kíméletlen vagy azokkal szemben, akik egy kicsit is megsértenek. Próbálsz úgy élni, hogy soha ne árts senkinek, s ezért elvárod, hogy hozzád is így viszonyuljanak mások. Ne felejtsd el azonban, hogy mindannyian különbözőek vagyunk.

IKREK

Egy kicsit felzaklattad magad, mert olyan információ került a birtokodba, amiről jobb lett volna, ha nem hallasz. Ne aggódj, még bőven van időd elsimítani az akadályokat, mielőtt komolyabb magyarázkodásra kerülne sor, amihez viszont minden erődre és energiádra szükség lesz.

RÁK

Egyelőre nem látod akadályát, hogy nekivágj a terveid megvalósításának, még akkor sem, ha sok kételkedő akad körülötted. Légy egy kicsit határozottabb, így végképp nem fogod szem elől veszíteni a célt, amit kitűztél magad elé!

OROSZLÁN

Egy kicsit meg vagy szeppenne, mert képtelen voltál megcsinálni egy feladatot, amit rád bízta. Félsz, hogy mit fognak ezért mondani. Bár nem tudta teljesíteni, amit elvártak tőled, de más dolgokban nagyon jó vagy, s bizakodsz, hogy ezt is számításba veszik.

SZŰZ

A szerelmi életed nincs igazán rendben. Túl sok dolgot hallgatnak el előtéd, ami egyáltalán nem tetszik neked. Nem csoda, hogy bizalmatlan vagy, hiszen sokan bántottak már meg a múltban, s még nem sikerült mindent feldolgoznod. Bizonyítékok nélkül azonban ne vádaskodj!

MÉRLEG

Bár tudod, hogy az élet nem csupán móka és kacagás, most mégis úgy érzed, hogy csak jó dolgok történhetnek veled. Olyan jeleket kapsz, amelyek egyértelműen bizonyítják, hogy jó az, amit csinálsz. Ne add fel soha!

SKORPIÓ

Egy kicsit paprikás hangulatban vagy, ezért nehezen viseled el azokat az ugratásokat, amelyeken eddig neveltél. Ne vedd magadra a társaid élcélődéseit, mert felbátorítod őket, ha azt látják, hogy bosszantanak veled. Várd ki a kellő pillanatot, úgysem bírod ki, hogy vissza ne add.

NYILAS

Régóta vágytál már valamire, amit végre megszerezted. Azt sem tudod, hova legyél az örömtől! Most talán végre sikerül megtanulnod, hogy olyan dolgok után is vágyakozz, ami már a tiéd, ne csak olyanok után, amiket még nem sikerült megszerezned.

BAK

Szeretnél végre tisztázni egy-két helyzetet a szüleiddel. Több olyan vitaték is volt már, amiben azt feltételezték, hogy te nem mondasz igazat. Persze te mindig kikérted ezt magadnak. Tedd a kezed a szívedre: tényleg nem hallgattál el előlük soha semmit?

VÍZÖNTŐ

Nem vagy benne biztos, hogy be tudod-e fejezni a feladataidat. Különösen nehezedre esik, hogy olyan dolgokat csinálj most, amelyekhez egyáltalán nincs kedved. Erőltess meg egy kicsit magad, a hét további részében könnyebb lesz.

HALAK

Már régóta nem érezted magad ennyire fásultan. Olyan, mintha összefogtak volna ellened az égiek. Egyszerűen képtelen vagy kimozdulni ebből az állapotból, pedig ideje lenne, hogy nekiláss a tanulásnak és a célkitűzéseid megvalósításának.

Mit is csináljak reggelire?

A reggeli a nap legfontosabb étkezése. Ez tény, és a hangzatos régi közmondás egybecseng a modern kor táplálkozástudományi szakembereinek véleményével, vagyis: „reggelizz úgy, mint egy király, ebédelj úgy, mint egy polgár, és vacsorázz úgy, mint egy koldus!” Mivel nem minden szervezet egyforma, mindenkinek más és más esik jól reggelire. A lényeg, hogy legyen benne valamennyi rost, vitamin és energia... és minél kevesebb finomított élelmiszer.

Ha ötletbörzét tartunk, hogy mit is készítsünk reggelire, a leggyakoribb lehetőségek, amelyek az eszünkbe ötlenek ilyenkor, az többnyire a tojás, a szalámis zsemle, a készen vásárolt vagy házi készítésű müzli és valamilyen péksütemény.

Tojásrántotta megbolondítva

Hozzávalók 1 fő részére: 2 db tojás, 1 szár póréhagyma, 0,5 dl tejföl, egy csipet só

Elkészítés: Kicsi olajon megpirítjuk a hagymát, amit előtte apróra vágunk. Felverjük a tojást, megsózzuk, és beleverjük a tejfölt. A felvert tejfölös tojást megsütjük a pirított hagymával. Ha nem szereted a hagymát, nélküle is elkészítheted.

Hét csészes müzli (extra gyümölcsös, extra finom)

Hozzávalók (10 adag): 3 csésze zabpehely, 1 csésze vegyes olajos mag (mogyoró, dió, kesudió, földimogyoró stb.), 1/2 csésze szezám, 1/2 csésze napraforgómag, 1/2 csésze mazsola, 1/2 csésze szárított vörös

áfonya, 1 csésze aszalt sárgabarack feldarabolva + tálaláskor szójatej vagy tej, felaprított szezonális gyümölcsök (alma, banán, narancs, körte, szőlő stb.).

Elkészítés: Egy nagy, zárható műanyag edényben keverjük össze a zabpehelyt a magokkal és a szárított gyümölcsökkel. Lezárva 2-3 napig tárolható. Tálaláskor kanalazzuk mély tányérokba, tegyük rá a frissen felaprított gyümölcsöket, és öntsük fel tejjel. Esetleg 1-2 evőkanál mézzel ízesíthetjük.

Az iskola sokkal könnyebbnek tűnt, amikor kicsi voltál, nemde? Tudtad, hogy hova menj, hogy fejezd be a házidat. Most már minden sokkal bonyolultabb. Stresszelhetsz, és meg is viselhet az iskola, ám pár dolgot tehetsz azért, hogy minden egyszerűbb legyen!

Tervezz előre!

Legyen egy naptárad vagy egy iskola-naplód. Rögzítsd előre a bejelentett számonkérések időpontjait. Vess listára minden más tényezőt is (pl. edzést vagy különórát is). Amikor pedig a naptárad kezd megtelni, pontosan tudni fogod, hogy meg kell tanulnod nemet mondanod pár dologra.

Haladj az osztállyal!

Ha úgy éreznéd, hogy kezdesz lemaradni vagy nem értesz valamit, nyugodtan jelezd a tanárnak, hiszen ő azért van, hogy segítsen. Sokkal egyszerűbb már a dolgok elején segítséget kérni és kapni, mint várni az utolsó pillanatig, hogy hátha egy álmatlan éjszaka, a dolgozat előtt megérted az anyagot.

Ha a házi feladatokkal is problémád van, akkor ezt mindenképpen jelezd a tanárodnak, óra előtt vagy után – valószínűleg fel fogja ajánlani a segítségét, akár még egy-két plusz órát is fog tartani neked. Ha szánsz pár percet arra, hogy megkérdézz valamit, akkor akár órákat is megspórolhatsz, melyeket haszontalan fejtöréssel töltenél. Emellett hogyha a tanár a tudtában van annak, hogy valamivel nem boldogulsz rendesen, akkor ő is sokkal megértőbb lesz egy esetleges későbbi szituáció során.

Figyelj az órákon!

Hidd el, megéri az órák során koncentrálni, főleg hosszú távon. Persze sokkal kellemesebb beszélgetni, rajzolgatni vagy más

Túlélőkalauz

pótcselekvéseket végezni, de te is sokkal könnyebben fogod megtanulni az anyagot, ha órán figyelsz, illetve a tanár is értékeli, ha látja, hogy érdeklődsz a magyarázata iránt.

Jegyzetelj!

Az órai jegyzetekkel, és azok átnézésével sokkal egyszerűbb felkészülnöd a következő órára vagy egy dolgozatra. Igaz az a tény, hogy ha órán jegyzetelsz, azzal már félig meg is tanultad az anyagot, így a jegyzet a kulcsa lehet a jó teljesítménynek is.

Reggelizz!

A régi mondás, miszerint a „reggeli a nap legfontosabb étkezése”, soha sem volt igazabb, mint iskola alatt. Sokkal jobban tudsz koncentrálni és teljesíteni, ha egy jó reggelit is fogyasztottál.

Aludj eleget!

Kutatások is igazolják, hogy azok a tanulók, akik többet alszanak 8 és fél óránál, sokkal könnyebben koncentrálnak. Még a problémákat is gyorsabban tudják megoldani, akik eleget alszanak – egy kutatás szerint azok a fiatalok, akik a matematikadolgozatuk előtt eleget aludtak, háromszor olyan jól teljesítettek, mint kialvatlan társaik.

Dolgozz többet az iskolában, mint otthon!

Használd ki az iskolában töltött szabad idődet – olvasd át a jegyzeteidet, menj a könyvtárba vagy a számítógépterembe, kezd el a házi feladatokat, nézz utána dolgoknak. Hidd el, örülni fogsz például egy koncert alkalmával, hogy a délutánodat töltötted ezzel, nem pedig az estét, ami során szórakozhatsz!

Barátkozz!

Az egyik legjobb módja annak, hogy barátokat szerezz, az, hogyha csatlakozol az iskolai klubokhoz, részt veszel a szakkörökön, edzéseken és az egyéb programokon!

Mit csinálj, ha beteg vagy?

Szinte mindenki beteg lesz egyszer-kétszer egy évben. Amíg gyógyulsz, kérd meg egy barátodat, hogy fénymásolja neked a jegyzeteit, és kérd el tőle a tananyagot, a házi feladatokat is. Ha több napot is kihagysz, akkor mindennap tanulj egy kicsit, hogy képben maradj, és ne egyszerre kelljen megtenned mindent. Emellett készülj fel arra, hogy ha visszamész, akkor be is kell majd pótolnod az elmaradt dolgozatokat – bár sok tanár tekintettel van a hiányzásokra, és ad haladékot. Ha nem érzed magad elég jól ahhoz, hogy az osztályoddal együtt haladj, az is rendben van. Sokkal fontosabb, hogy minél hamarabb meggyógyulj. Ha a tanárokkal jóban vagy és az állapotodról is tájékoztatod őket, akkor sokkal elnézőbbek lesznek veled.

Az iskola tökéletes hely ahhoz, hogy új barátokat szerezz és új dolgokat próbálj ki, de emellett megtanulhatod azt is, hogy hogyan legyél egy közösség tagja, illetve a döntésképeségedet is próbára teszi – ezek pedig az egész hátralévő életedben segíteni fognak!

Az óbecsei kajakozók sikerei

Milyen szerencsések vagyunk, hogy ide születtünk a Tisza mellé, szoktam mondogatni. Az idén nagyon sok gondot okozott a szeretett folyónk. Kiöntött, házakat tett tönkre, az óbecsei víkendházak is hónapokig vízben álltak... Meg a kajakklub épülete is természetesen. Ennek ellenére a kajakozók, a Tiszát szerető fiatalok naponta edzettek, mégpedig úgy, hogy kihozták a kajakokat a gátőr udvarába, s onnan vitték ki a vízre.

Annak ellenére, hogy nem lehetett fürödni, mindennapos vendégek voltunk a Tiszán, s a kis hajónkról figyeltem **Živanović Vladimir** edzőt a kis tanítványaival, amint kajakoztak fölfelé a folyón. Őket nem zavarta az áldatlan körülmény, edzettek, készültek a versenyekre. Hisz nekik már múltjuk van!

Tavalyelőtt ünnepelték a kajakklub fennállásának 60. évfordulóját, s eddig sok-sok szép eredményt értek már el.

– Hat éve a városban a kajakozók az év sportolói – mesélte Vlado, az edző –, s az a jó, hogy nem kell őket verbuválni, önként jelentkeznek. Szeretnek edzeni, s hallgatnak rám. Ennek a korosztálynak, a 10–13 éveseknek is 27 tagja van. Nagyon sokat foglalkozom velük, s örülünk a szép eredménynek. Az idén a mostoha körülmények ellenére is ugyanúgy edzettünk mindennap, mint tavaly, s a siker sem maradt el. Minden versenyen elsők lettünk.

A magas vízállás miatt Óbecse nem volt alkalmas, hogy itt szervezzék meg a versenyt. Így az országos versenyt Bácspalánkán tartották meg augusztus végén.

Kovács Ármin, az óbecsei Petőfi Sándor iskola ötödikes tanulója tavaly is már a generációjának a legjobbja volt, ezúttal is második lett. Elmeséli, miért is jár kajakozni.

– Nagyon megszerettem a kajakozást – mondja –, s boldogság tölt el, ha arra gondolok, hogy az országos versenyen második lettem. Igaz, csak fél méterrel hagyott le az, aki első lett. A párosban Reljić Lazar volt a társam, s ott is másodikok lettünk, bronzérmert kaptunk. Több kategóriában versenyeztünk, s 4 arany-, 3 ezüst- és 5 bronzérmert szereztünk a csapatunknak. Az összesített pontokat nézve: 1. Óbecse kajakklubja, 2. Bácspalán-

Lazar és Ármin a serleggel, érmeikkel

ka, 3. Sremska Mitrovica lett. Az országos versenyen 17 kajakklub versenyezett.

Nemcsak a szép eredmények miatt szeretem ezt a sportot, hanem azért is, mert jó a társaság, az edzéseken jó a hangulat, kint vagyunk a friss levegőn. Most, hogy megkezdődött a tanítás, naponta csak egyszer járunk a Tiszára. Hogy megmaradjon a kondíciónk, télen is futunk és a sportközpontban edzünk...

Gratulálunk e szép eredményhez!

Koncz Erzsébet

Karolina

Tamara, Natália és Gyöngyi

A bonyhádi Solymár Imre Városi Könyvtár Tervezd meg saját elképzelésed szerint kedvenc könyved borítóját! című rajzpályázaton a szabadkai EmArt műhely négy növendéke szerepelt sikeresen.

Név szerint: Szobonya Tamara, Novotni Natália, Rác Gyöngyi és Korsós Karolina. Az oklevél mellé rajzfelszerelést, könyvjelzőket, órarendet és egyéb apróságot kaptak a lányok.

EMI

Gyöngyi könyvborítójának terve

Mennyire vagy magabiztos?

1. Mostanában egyre több barát vesz körül, s úgy látod, élvezik a társaságodat.

IGAZ

HAMIS

2. Örömmel nézel a tükörbe. S habár kritikus vagy a testeddel szemben, a jó tulajdonságaidat is észreveszed.

IGAZ

HAMIS

3. Általában nem jössz zavarba az idegenek tekintetétől, s ha úgy tartja kedved, könnyedén kezdeményezel beszélgetést is.

IGAZ

HAMIS

4. Ha a kiszemelt egyén nem meri megtenni az első lépést, te gond nélkül szóbaelegyedsz vele.

IGAZ

HAMIS

5. Nagyon ritkán fordul meg a fejedben, hogy „nem vagy elég jó”, vagy hogy nem tudsz megcsinálni valamit. Általában pozitívan állsz hozzá a mindennapokhoz.

IGAZ

HAMIS

6. Nem hagyod másoknak, hogy büntudatot ébresszenek benned.

IGAZ

HAMIS

7. Képes vagy értékken kezelni az elért sikereket, s büszke vagy magadra, amikor egy-egy kitűzött célt megvalósítasz.

IGAZ

HAMIS

8. Amikor kritizálnak, azonnal kicsúszik a talaj a talpad alól: elveszíted a magabiztosságodat, s úgy érzed, az illetőnek igaza van.

IGAZ

HAMIS

Egészséges magabiztosságra szükség van: ez ad erőt ahhoz, hogy valóra váltsd az álmaidat, vagy hogy ki tudj állni magadért egy-egy szituációban. Tesztünk segítségével kiderítheted, túl sok, túl kevés vagy éppen egészséges-e az önbizalmad.

Értékelés

Több IGAZ válasz

Az emberek megérik, ha valaki magabiztos. Az öntudatosság, a pozitív életszemlélet mondhatjuk, hogy alapköve a társas kapcsolatoknak. Mert, hát gondold csak bele, ki akarna olyasvalaki barátja lenni, aki állandóan lehorgasztott fejjel jár – tele van negatív gondolatokkal –, rá sem mer nézni senkire? Az önértékelésed reális: kritikusan szemléled önmagadat, észreveszed a pozitív és negatív tulajdonságaidat is, ennek köszönhetően nem szalad el veled a ló.

Több HAMIS válasz

Egy kicsit több időt kellene töltened önmagad megismerésével. Naponta szánj néhány percet arra, hogy elgondolkozzon azon, milyen sikereket értél el eddigi életed során. Fogj egy papírt és ceruzát, és készíts listát a legjobb tulajdonságaidról, majd ezt naponta olvasd el. Meglátod, néhány hét alatt csodálatos változáson mész majd keresztül. Ne mindig csak a rosszat lásd meg: ha valami nem úgy sikerül, ahogy szeretnéd, vedd elő a listát! Ez segít majd kialakítani egy egészséges önbizalmat, s szépen lassan – ahogy te is elhiszed, hogy vannak jó tulajdonságaid – mások is elhiszik, s egész másként fognak viszonyulni hozzád. Mérvadó lesz a véleményed, elfogadnak, befogadnak...

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves lány vagyok, aki nem nagyon van oda a sportokért, a futás említésére meg kiráz a hideg. Tudom, hogy valamilyen mozgás kell ahhoz, hogy valakinek szép, lapos hasa legyen, amelyet én is szeretnék. Van-e egy bizonyos otthoni dolog, amivel különösebb erőfeszítés nélkül elérhető a szép lapos has?

Bombika”

Válasz:

Kedves Bombika!

Sajnos az életben semmi sem jön csak úgy magától. Mindenért meg kell dolgozni. Ahhoz, hogy sikerül-e egy bizonyos idő után lapos hasat varázsolnod magadnak, a testalkotodtól is függ, nemcsak a nagy akaratától. Én például sosem érhettem el az ideális manökenalkatot, mert alacsony, erős csontú vagyok, almagömbölyű a formám. De azért te is megtehetsz mindent, hogy a te testalkotodhoz mérten a legjobb formában legyél. Egy biztos, egy kis torna nem fog ártani, sőt, ha belekóstoltál és rendszeresen elvégzed a gyakorlataidat, egy idő után belső készletét érzel, hogy tornázz. Hogy miért, mert mozgás, sportolás közben örömhormonok képződnek a testedben, és az agyközpontok igénylik az újabbnál-újabb adagokat, hogy jól érezzék magukat. Jó lenne, ha mindennap szakítanál legalább 5-10 percnyi időt, hogy elvégezz néhány hasizomgyakorlatot. Ahhoz pedig jó ritmusú zenére van szükséged. Pl. a latin-amerikai zene rögtön mozgatni kezdi a lábadat, de magad is választhatsz kedvedre való ritmust. Bemelegítésként táncolj egy kicsit, majd teríts egy törölközőt vagy takarót a padlóra, fekdj a hátadra, hajlítsd be a térdedet, a talpad a padlón legyen, és lassan emelkedj ülőhelyzetbe. Amikor felemelkedsz, lélegezzd be, amikor pedig lassan visszafekszel, fújd ki a levegőt. És ezt legalább hússzor ismételd meg. Ne siess nagyon, mert a lassan végzett gyakorlat hatásosabb. Utána hasra fekve fogod meg hátul a bokáidat, és itatósként billegj előre-hátra. Jó tesz az is, ha ülőhelyzetben nyújtott lábaidat egy kicsit megemeled, és ollózol velük. Azt is tudnod kell, hogy a hasizom erősítésével mindig párosulnia kell a háztizom erősítésének is, mert egyik a másik nélkül nem létezik. Ezért újra gördülj a hasadra, nyújtsd előre mind a két kezdet, lábadat hátra, és egyszerre emeld a jobb kezdetet és a bal lábadat, majd csere, bal kéz, jobb láb. Ezt is legalább hússzor ismételd meg. További jó tornagyakorlatokat ajánlhat a tornatanárod is. Fordulj hozzá bizalommal. Ha még az étkezésedre is odafigyelsz, hogy az egészséges és kiegyensúlyozott legyen, túl sok édesség, zsíros ropik, kólák és műitalok nélkül, biztos, hogy nagyon gyorsan örülni fogsz, ha a tükörbe nézel. Persze kitartónak és rendszeresnek kell lenni.

„Kedves Bizalmas!

Már néhány hónapja szerelmes vagyok egy fiúba. A gond az, hogy ő viszont hétek óta a barátnőmben szerelmes, annak ellenére, hogy a barátnőm nem ad neki semmi esélyt sem. Már megpróbáltam elmondani neki, hogy tetszik, de mintha nem értette volna, hogy mit is akarok. Mit tegyek, hogy érdekessé váljak a számára, és felfigyeljen rám, nem mint barátnőre, hanem mint lányra, akinek tetszik. A gond az, hogy egy társaságban vagyunk. Megpróbáltam már elfelejteni, más fiú után érdeklődni, de nem sikerült, mert mindig találkozunk, beszélgetünk, és felébred bennem a remény, hogy hátha sikerül. Mindenki azt mondja, hogy hagyjam a frászba, de mit tegyek, nekem még mindig nagyon tetszik. Kérlek, segíts!

Helena”

Válasz:

Kedves Helena!

Amint már te is megtapasztaltad, az érzelmeknek nem lehet parancsolni, és azt is, hogy a szerelem, különösen a viszonzatlan, fájdalmas is lehet. Ezt a szimpátiát is biztosan megtapasztalta, hisz az ő szerelme sem talál viszonzásra. Sok mindent megpróbáltál már, de semmi sem járt sikerrel. Csak egy dolog maradt hát, az, hogy elfordulj ettől a fiútól, és nézz szét jól magad körül, hogy meglásd azt a szempárt, amelyik téged követ, és ha megpillant téged, fölragyog. Te pedig eddig nem láttad őt, mert másik fiúval voltál elfoglalva. Bármennyire is nehéz, a fiúban csak a barátot lásd, a többit tedd félre a szívedben. Hogy könnyebben menjen az „elfordulás”, legyél aktív, foglald le magad sok-sok más hasznos dologgal, mint a torna, kerékpározás, rollerezés a szabad idődben, az iskolában szakkörök, énekar, hogy az olvasásról, tanulásról ne is beszéljünk. Keress olyan tevékenységeket, amelyek nincsenek az adott fiúhoz kötve. Ha kevesebbet találkoztok, lassan, de biztosan nyitottabb leszel a többi fiú iránt is. Ha pedig túlszorduló érzelmeiddel nem tudsz mit kezdeni, írd be őket a naplódba, amit rendszeresen, napról napra is vezethetsz. Amint papírra, kívülre kerül, amit érzel, mindent könnyebb lesz elviselni.

„Kedves Bizalmas sorok és Bori Mária!

Tizennégy éves lány vagyok, és nagy a gondom. Van egy jó kis barátnői társaságom, akik nem az osztálytársaim. Most már hetek óta, kerülnek, nem kíváncsiak rám, hétfőgén nem hívnak, hogy találkozunk, mint a nyáron, nem megyünk a helyi üzletközpontba nézelődni, vásárolgatni. Nem tudom, mit tettem, hogy elfordultak tőlem. Mit tegyek, hogy helyére kerüljenek köztünk a dolgok

Ciki”

Válasz:

Hát, Ciki!

Ciki dolog kiesni egy társaságból! Sajnos azt, hogy mi történt, tőlük kell megtudnod. A legjobb az egyenes beszéd. Hívd őket össze egy teára, kalácsra, és kérdezd meg tőlük, hogy mit vétettél, mi a baj. Ha tiszta vizet öntötök a pohárba, tudni fogod te is, hogy hogyan tovább. Érdemes-e ápolni velük a barátságot, vagy másik baráti társaságot kell keresned. Ne feledd, az osztálytársak mindig ott vannak melletted, és számíthatsz rájuk. Mindenesetre, ha újra összejön a lánytársaság, nagyon jó lenne, ha nemcsak az üzletközpont körül forogna a barátságotok, a közös sportolás, mozi, tánc is kerüljön a programotokba.

„Kedves Bizalmas!

Nem tudom, mi van velem, de azt vettem észre, hogy nincsenek barátaim. A suliban a lányok állandóan csak nyafognak, a fiúknak meg csak a focin jár az eszük, és gyerekes stószai vannak. Az az igazság, hogy a lányok közül kilógok, mert eléggé fiús vagyok, ugyanis rendszeresen sportolok, rövidre van vágva a hajam, és sokszor a fiúkkal tartok, amikor fociznak. Mit tegyek, hogy mégse legyek egyedül? Kérlek, adj tanácsot!

Indigó”

Válasz:

Kedves Indigó!

Te is tudod, hogy nincs két egyforma ember a világon, így a lányok is igencsak különböznek egymástól. Mindenesetre nincs veled semmi baj, csak bizonyos dolgokban érettebb vagy a többiekénél, másokban pedig lassabban érsz meg. Jó lenne, ha időnként elővennéd a lányos oldalad is. Ilyenkor húzz szoknyát, kenj szájfényt az ajkaidra. Legyél nyitottabb, kedvesebb a lányokkal és a fiúkkal is. Ne feledd azt sem, hogy senki sem tökéletes, és igyekezzünk mindenkit elfogadni olyanak, amilyenek, az erényeivel és a hibáival együtt. Ha nem nézed le a többiekét, és nyitottabban viselkedsz velük, hamarosan lesznek barátaid is.

Csiribí és Jocó, a két jó barát a nagy tölgyfa melletti tisztáson kincskeresőset játszott. Jocó mancsában ásó, Csiribí kezében iránytű és térkép.

– Gyere, Jocó! – ordított Csiribí. – Tízet lépünk a bokortól a tölgyfa felé, és ott fogunk ásni.

– Megtaláljuk az összes kincset! – lelkesedett Jocó.

Tíz hatalmasat lépett, aztán rögtön nekilátott az ásásnak. Csiribí kurjongatva repkedett körülötte. A nagy tölgyfa emeleti erkélyén Panka, a tündérlány és Emma, Jocó kishúga ücsörgött. Kíváncsian lesték a fiúkat.

Jocó még bele se lendült a munkába, amikor nyílt a földszinti lakás ajtaja, és az öreg szarvasbogár dugta ki a fejét.

– Százaszor mondtam már, hogy ne az én ablakom alatt zajongjatok!

– Nem is zajongtunk. Kincset keresünk a föld alatt – csóválta a fejét Csiribí.

– Szarvasbogár bácsinak pihenésre van szüke – szólalt meg a fiúk háta mögött Sün doktor, aki éppen akkor érkezett beteglátogatóba. – Jobban tennétek, ha máshol játszanátok.

Csiribí és Jocó rosszkedvűen szedelődözött. Hogy játszanak máshol kincskeresőset, amikor a játék szerint itt rejtőzik a kincs?

– Figyelj, Emma! – sította a mokuslánya fölébe Panka. – Rejtsünk el a fiúknak kincset az erdőben, és rajzoljunk hozzá térképet is!

Emmának tetszett az ötlet. Amíg Panka egy kis dobozba sütiket és matricákat rejtett, Emma színes ceruzával lerajzolta a fenyves környékét. A lányok hamar elkészültek. Leszaladtak a csigalépcsőn, és egyenesen a fenyves felé vették az irányt. Csiribí és Jocó közben átkent Borz Misihez, így nem kellett attól tartani, hogy észreveszik őket. Panka és Emma sokáig bolyongott a fenyők közt. Végül egy kidőlt fa törzse alá helyezték a kincses dobozát.

Emma a térképre gondosan felrajzolta a kidőlt fát, az ősvényt, a szomszédos kőhalmot. Végül egy nagy piros X-szel jelölte meg a kincs pontos helyét. A térképet feltekerték, pókhálóval átkötötték, és izgatottan indultak a fiúk keresésére. Hamarosan rájuk is bukkantak a patakparton.

– Nézzétek! – nyújtotta a térképet Emma Csiribínek. – Az van ráírva, hogy „az erdő kincse”. Megkereshetnétek.

– Á, ezt biztos ti rajzoltátok – legyintett mérgesen Jocó.

– Dehogyan – rázta a fejét Emma. – A pincéből került elő. Még pókháló is van rajta, olyan régi.

– Juhé! Végre igazi kincset kereshetünk! – derült fel Csiribí.

Csiribí, Jocó és Borz Misi elviharzott a fenyves irányába. Emma és Panka elégedetten tért vissza a nagy tölgyfához.

A fenyvesbe érve a fiúk összetanakodtak. Csiribí úgy vélte, hogy a zöld vonal csakis a kis tuskés bokrokat jelentheti. Borz Misi váltig állította, hogy régtől már a megjelölt helyen, vissza kéne menni az ősvény túloldalára. Forgatták a térképet, hunyorítva méricskéltek a kőhalmokat. Végül, nagy nehezen megállapodtak egy mélyebben fekvő részen. Borz Misi

Forrás

ásni kezdett. A talaj köves volt, Misi hamar el fáradt. Jocó átvette tőle az ásót.

Mikor épp Csiribí került sorra, furcsa dolog történt. A gödör alján a föld hirtelen átnedvesedett. Csiribí újra belevágta az ásót, mire erős sugárban víz tört elő a mélyből. Nem is akármilyen: kicsit bűdös, de jó meleg.

Csiribí akkorát ugrott ijedtében, hogy kis híján feldöntötte Jocót.

– Szép kis kincs, mondhatom – döhögött.

– Hú, de ömlik! – ijedezett Borz Misi. – Ha így folytatja, elárasztja a fenyvest.

– Próbáljuk visszatemetni! – indítványozta Csiribí.

Nekiláttak, hogy a lyukat betömjék a körülötte púposodó földdel. Amíg Jocó és Borz Misi lapátolt, Csiribí nagy köveket hozott, hogy még jobban lenyomja a földet. De mire a lyukat úgy-ahogy befoltózták, a víz utat talált magának picit arrébb. A fiúk odarahantak, hogy az új forrást is bedugaszolják. Jocó felkapott egy jókora szikladarabot, hogy azzal nyomja le a feltörő vizet, de az alól is előbukkant a meleg forrás. Most már két helyen is csobogott.

– Ezt nem hiszem el – jajdult fel Csiribí.

– Én nem hiszem el! – kiáltott egy dühös hang a hátuk mögött.

A fiúk megpördültek. Legnagyobb ámulatukra egy mérgében toporzékoló, vörös képű, szakállas manót pillantottak meg.

– Mit tettetek, ti csibészek? Felszakítottátok a vizeimet! Tönkretettétek a forrásomat!

– Véletlen volt – motyogott Jocó.

– Megpróbáltuk visszatemetni – mentegetőzött Csiribí.

– Már késő. A forrást erővel nem lehet visszszakuldeni a föld alá! – jajogott a manó, és a szakállát tépkedte kétségbeesésében.

A víz eközben csak folyt, áradt, bugyogott. Hamar megtöltötte a mélyedést, ahol a fiúk nekifogtak az ásásnak. Szép, kerek kis tó vált belőle, és mivel melegebb volt a friss tavaszi levegőnél, vígan gőzölgött.

– Jaj, mi lesz most? – fogta fejét a manó.

Csiribí a füle tövét vakarta.

– Építenünk kell egy csatornát, ami elvezeti a fölösleges vizet, mert ha túlcsordul a peregmen, az egész erdőt eláztatja.

– Hazafutok még egy ásóért! – ajánlotta Borz Misi. Csiribí is a levegőbe szökött.

– Én elrepülök Pankához, és elkérem Szarvasbogár bácsitól a csákányt. Úgysem használja, ott porosodik a pincében.

Borz Misi elrohant, Csiribí és Jocó a nagy tölgyfához sietett.

– Na, találtak kincset? – kérdezte Emma az erkélyről, ahonnan már régóta leste a fiúk érkezését.

– Azt nem – legyintett Jocó. – De csináltunk egy kis árvizet.

Erre már Sün doktor is kidugta fejét az öreg szarvasbogár ablakán.

– Mi történt?

Csiribí elmesélte. Szarvasbogár bácsi rögtön előkereste a pincekulcsot. Panka és Emma

leszaladtak a csigalépcsőn, hogy elkísérjék a fiúkat a fenyvesbe. Sün doktor is velük tartott, ügyis arrafelé várta őt a következő beteg.

Mire visszaértek a tóhoz, az már színültig megtelt. A vörös manó bokáig a vízben tocsogva jajveszékelt. Csiribí gyorsan kijelölt, merre vezessen a meder, és rögtön munkához láttak. Utat vágtak a völgy felé, hogy arra folyhasson a fölösleges víz. Akinek nem jutott szerszám, a köveket hordta. Egyedül Sün doktor állt gyönyörködve a kis tó partján, és a bűdös, meleg párárt szagolgatta.

– Hiszen ez valódi gyógyvíz – mormolta maga elé.

– Meghiszem azt! – derült fel a vörös manó. – Mit gondolsz, miért vagyok én ilyen egészséges?

– Ideküldhetném a betegeimet – ábrándozott Sün doktor. – Egykettőre meggyógyulnának a fájós hátaik, derekuk.

– Azt már nem! – toppantott a vörös manó. – Nem fürödhet a vízben senki! Hogyisne!

Ám ebben a pillanatban felharsant Csiribí kurjantása:

– Kicsordult a tó!

Jocó és Borz Misi elmozdított egy követ, hogy a víz a frissen ásott mederbe folyjon. A kis patak vidáman csörgedezve indult útjára. De nem jutott messzire, mert egyszer csak utat talált magának a kövek között, és eltűnt a föld alatt.

– Visszafolyik a mélybe! – üvöltött diadalmasan Borz Misi.

Mindenki odasereglett. A vörös manó megint mérgeledni kezdett.

– Eresszétek le a tavat! Azt akarom, hogy a vízem rögtön visszajöjjön hozzám!

– Sajnos nem tudjuk – tárta szét a kezét Csiribí. – Ahhoz egy markológép sem lenne elég.

– Nyugodj meg, barátom! – vigasztalta Sün doktor a manót. – Egy kicsit mi is élvezzük a gyógyvizet, de a végén mégis visszatér hozzád a forrás.

– Nem vagyok a barátod! – toppantott a manó. – Nekem nincsenek barátaim.

– Hát legyél a barátunk! – lépett hozzá Panka. – Vigyázni fogunk a tóra. És talán szarvasbogár bácsi fájós lába is meggyógyul tőle.

– De én a víz gondozója vagyok! – haborgott a manó. – Hát hogy gondolozom itt, az erdőben?

– Te lehetnél a fürdőmester – javasolta Panka. – Kiszédnéd a vízből a behullott tobozokat, vigyáznád, hogy a katicák bele ne essenek, és beszélgetnél mindenkinel, aki a fürdőbe látogat.

A manó elgondolkozott, szakállát tekergette, végül bölintott.

– Nem bánom. Tegyük egy próbát.

– Máris idehívom Szarvasbogár barátomat – örvendezett Sün doktor.

– Ti pedig gyertek – mosolygott Emma a fiúkra. – Segítünk megtalálni a kincset. Mi tudjuk Pankával, hol rejtőzik.

Sün doktor megsimogatta Csiribí fejét.

– Fiam, ti már itt is kincset találtatok. Nem is akármilyet.

Krizantém papírból

A krizantém (csü) kínai eredetű, a mai formák évezredek nemesítési folyamat eredményei. A legtöbb krizantém ma már alig hasonlít őseire. A csü az erényesség, az előkelőség és a hosszú élet megjelenítője. Gyógynövényként is tisztelték, mert hosszú életet hoz. A kínaiak teakeverékeket és illatszereket is készítettek belőle.

Japánba átkerülve szintén nagy jelentőségre tett szert, az uralkodók jelképükké és hivatalos címernövényé is tették.

Hogyan készül

A virág készítéséhez a virág méretétől függő hosszúságú (7–13 cm) papírteker-cset vágunk le, legjobb a krepp-papír a puhasága miatt. A levágott teker-cs hosszától függ a virág teltsége. Nagyobb virág esetén érdemesebb hosszabb csíkot vágni.

A virág közepénél a csík negyedéig egy 2-3 cm-es csíkot kivágunk. Ez azért szükséges, hogy a virág közepén a szirmok rövidebbek legyenek.

A virágot megfelelő méretben bevagdossuk.

A szirmokat teljesen összesodorjuk.

A papírcsíkot beragasztózzuk és szorosan feltekerjük.

Csigából virág

Készíts virágot kicsit másképp.

Soha meg nem unható a virágkészítés, és ajándéknak is kiváló. Kell hozzá színes papír, ceruza, ragasztó, hurkapálca.

Elkészítéséhez:

1. Rajzolj egy csigavonalat a papírra.

ZSIBONGÓ

Virágillemtan

Ha egy szál rózsát adunk, ügyeljünk rá, hogy az hosszú szárú legyen.

Tíz szál alatt páratlan számú szálból készítsünk csokrot, tíz szál felett ez már mindegy.

Ha férfinak köttetünk csokrot, sötétebb színekből kérjük azt, vagy kérjünk különleges bombon- vagy zöld csokrot.

Ha a virágot selyempapírba csomagoltattuk az üzletben, ezt illik levenni, mielőtt átadjuk a virágot.

A kapott virágot illik azonnal vízbe tenni – és természetesen ennek maga a virág is jobban örül, mint ha megfélekedünk róla.

Virágok és színeik jelentése

A vörös rózsza a szerelem virága.

Ha fehér rózsát adunk, sok mindent mondhatunk vele. Jelentheti a nagyrabecslést, az alázatosságot, az ártatlanságot, a titoktartást és a csendet is.

A rózsaszín rózsza a kecsesség jele.

Bár sokan az irigység színének tartják a sárgát, a sárga rózsza örömet és vidámságot jelent.

A szegfű a szeszélyesség és a komoly szerelem virága.

A tulipán a lángoló érzelmek és a nőieség jelképeinek virága.

Vörös tulipán: Szerelmi vallomás.

Az orchidea a műveltség és kifinomultság virága.

A liliom a kacér nő virága.

A magnólia a természetesség virága.

A kála a szépség virága.

Az írisz a remény virága.

Az ambrózia a viszonzott szerelem jelképe.

A borostyán a hűség, a barátság jelképe.

A gardénia a titkos szerelem jelképe.

A fehér liliom: tisztaság, méltóság.

Sokszor az egész mondat, a közmondás jelentése más, mint amit az egyedülálló szavak sugallnak. Nézzük, hogy ezek a virágokkal kapcsolatosak mit is közölnek velünk.

Egy virág nem hozza meg a tavaszt.

Vagyis: Ha kapunk egy biztató jelet, az még nem jelenti azt, hogy be is következik, amit szeretnének.

Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet.

Vagyis: Aki kedveli a virágokat, az általában jólelkű.

2. Vágd ki.

3. Kezd el hajtogatni kívülről befelé, néha ragasztóval erősíts.

Mondások

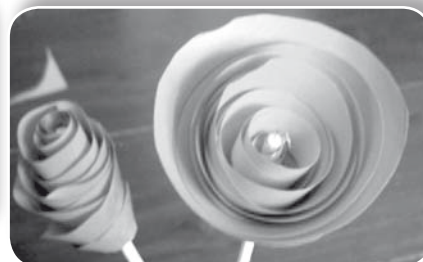
Nincs oly szép rózsza, mely el nem hervad.

Vagyis: A szépség mulandó.

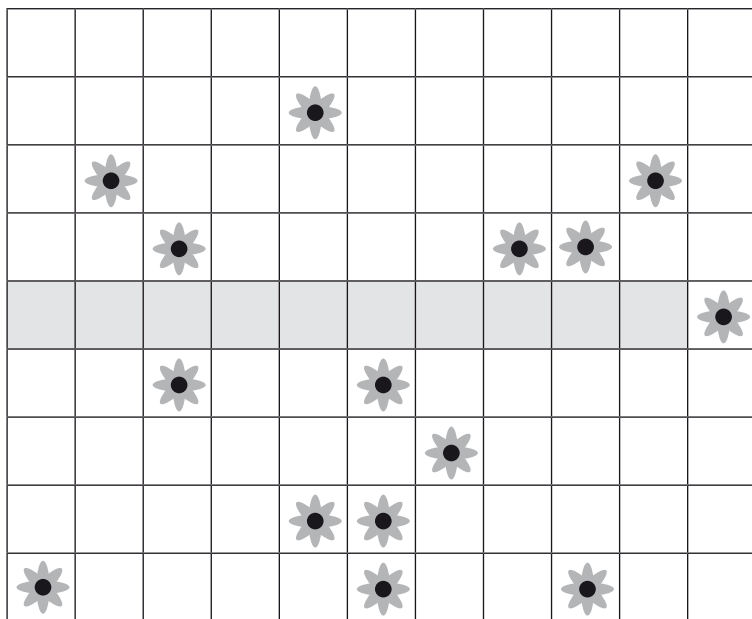
Nincsen rózsza tövis nélkül.

Vagyis: Minden örömben vegyül valami ürmös is.

4. Rögzítsd egy hurkapálcháoz ragasztóval vagy ragasztószalaggal.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

- Mit csinálsz, fiacskám?

- ...

- Nem a nevedet kérdeztem.

A választ a rejtvényben talárod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat az ábrába.

Kétbetűsek: AA, EL, ES, EH, HÓ, ÓB, TÓ, TT, ÜT.

Hárombetűsek: LLY, MEK, RUE, TÁG.

Négybetűsek: BIRÓ, EDIT, ELEK, ETUS, NÓRA, ÓKAP, RÓNT, TLSK.

Ötbetűsek: ELSÓZ, HATAN, LÓBAB, MERSZ, SÓDAR.

Hatbetűsek: AKARAT, ELÁLLÓ, ELEKES, HŰSÖLŐ, RÖMIZŐ.

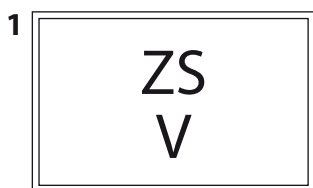
Hétbetűs: EZEREGY.

Nyolcbetűs: TEREFERE.

Tízbetűs: FÜRÉSZELEK.

Tizenegy betűs: TÜRELMETLEN.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (27.)

Rejtvényünkben néhány gomba nevét rejtettük el.

Ezt kell megfejtenetek!

	HORVÁT VÁROS	KERTI VIRÁG	HARAP	FOGÁPOLÁSI KELLÉK	TIBI BETŰI	NŐI NÉV	
	KELET	POLGÁRI SZEMÉLY	REGE	MAJDNEM GERLE	MEZŐ ELEJE	NÉVELŐ	
	KÖTLÉRE TESZI A RUHÁT					IGERAG	
	ÓVODÁS		ERIK PÁROSAI		FÜZET	RÓMA EGYNEMŰI	
	ADIKÁ PÁRJA		TALÁL		TÁBOR	BÚZASZEM	
LUXEBURG	NAGYOT MONDÓ FÉRFINÉV		500			A. E.	
HALADÓ EGYNEMŰI	HAMIS-E		DÉL	ÁFA BETŰI		MAR FORDÍTVA	ZÉRO
NŐI NÉV	PER KÖZEPE		SÁL BETŰI	SAKÍT		ESZENYI ENIKÓ	
		TEGNAP UTÁN	DEHOGY!	PERTUBAN VAN VELEM			
			EC	51			
	1000	KÖZEL HOZZÁ			EZ	VÁGÁS OKOZZA	
	BŐR					KÁLIUM	
							AUSZTRIA

Anagramma

ÁLMOS

PAKOL

VÁROS

AMODA

MADÁR

DALOL

PLÁNE

PÁLYA

Rendezd át a szavak betűit, és írd be az új szót, csak arra vigyázz, hogy értelmes legyen. A kiemelt oszlopban egy legendás híró argentin focista nevének kell kialakulnia.

Így is, úgy is

	1		2		3		4	
1								
2								
3								
4								

Vízszintesen és függőlegesen is ugyanazok a szavak keresztezik egymást. 1. Hím állat, 2. Oktalanság, 3. Bekerget, 4. Hajmosás

			F	F	C					
			O	E	S					
			L	L	I					
F	O	L				A	R	T		
P	Á	R				Á	N	C		
B	E	V				Z	T	E		
			R	T	T					
			A	Á	Ő					
			T	S	K					

**Kereszt-
szavak**

Pótold a hiányzó betűket függőlegesen és vízszintesen úgy, hogy értelmes szavakat kapj!

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Mini keresztszavak

		R	E				
		O	D				
L	I					O	M
Z	O					Á	N
		E	K				
		R	E				

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen, csak vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj.

Egy kis logika

1 2 5 9 14 20 27

2 6 2 8 10 18 28

Nézd meg figyelmesen a számokat, és biztosan rájössz, hogy hogyan követik egymást, s meg is van a keresett szám.

A 26. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Jegyezd meg az üzletben nincs barátság.

Betűrejtvények

1. Lenke, 2. Tünde, 3. Huba, 4. Zalán

Fokról fokra

R, ró, rom, Róma, torma, matróz, szórtam

Szókíhúzó

Tolnai Ottó

Körszámtan

Az első számból ionun 19-et, majd hozzáadunk 7-et.

Se eleje, se vége

hátizsák

Lóugrásban

1. őszirózsza, 2. futórózsza, 3. tavirózsza

A 25. skandináv rejtvény megfejtése:

PUSKÁS TIVADAR, A TELEFONHÍRMONDÓ FELTALÁLÓJA

Könyvjutalmat kap

Sóti Márton, Orom

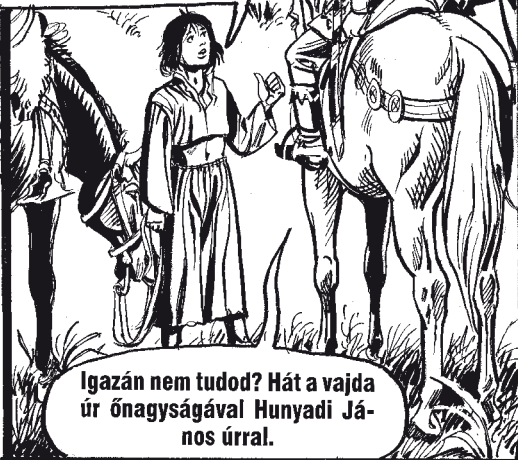
A fekete lovag

Rajzolta
Fazekas Attila

19 A sólyomszárny bajszú előrerúgtat.

Bátyámuram! Én meg kivel paroláztam?

Igazán nem tudod? Hát a vajda úr őnagyságával Hunyadi János úrral.

20 Küsgergő sosem hitte volna, hogy ilyen nagy a világ. Kövin után a Duna partján, majd a római sáncon kaptatnak Vajdahunyad felé.

21

Hé, te halászivadék! Harcsára támadt ehetnékem!

22

Mi sem könnyebb annál, nagyságos uram! Adj néhány lovaszt, és hozok annyi harcsát, amennyi elég lesz az egész csapatnak.

Cserei, tíz száguldóval kövesíték a kócost.

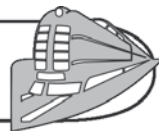
23 A lovak által felvert vízben nyüzsögnek a halak... és jön a harcsakirály.

24

Erre vár Küsgergő.

Dél-Bánátban, a Duna bal partján

A Szent Anna-templom

Az igazi turistaélmény mérvadója nem mindig a kilométerekben mérhető távolság. Közvetlen környezetünkben igen sok felfedezni való látványosság vár ránk, s hogy tudatlanságainkat, téveszméinket is illik az érdeklődés és a közvetlen megtekintés gesztusával korrigálni – saját példánkkal igazolhatjuk.

Az idén nyáron távoli tengerek helyett Székelykevére, a Duna menti székelység „végvárába” utaztunk egy röpké üdülésre.

A jó földrajzi elhelyezkedésen túl igazából nem sok látnivalóval rendelkező faluban elszállásolják és a helyi konyha ízeiből készült vacsorával látják el a Délvidék, illetve a Duna-part nevezetességeit megtekinteni érkező turistacsoportokat, akik a saját autóbusszaikkal és útvezetőikkel érkeznek, s akik számára Székelykeve egy útközbeni szálláshely. S ahhoz, ha szerencsénk van, egyéni csoportként csatlakozhatunk. Esetünkben ez majdnem nem jött be – hogy végül ott-tartózkodásunk utolsó előtti napján belgrádi kirándulást telessünk dunai-szávai hajókázással, a szendrői vár és a zimonyi Hunyadi-torony megtekintésével.

Kevevára a bácskai emberben rögvést el-lenérezést szül, mert a kisváros elsősorban el-megyógyintézetéről ismert környezetünkben, s akit Kovinba visznek, annak annyi... Persze már ezek a vélemények sem egészen helytállóak, viszont a város takaros, dinamikus, mozgalmassal, emellett nagyszerű dunai sétánnyal és fürdőhellyel, valamint egy gyönyörű és melegvízű bányatóval rendelkezik, amelynek partján strandolni felüldül.

Ha már Bánát, sőt, Dél-Bánát, akkor nem hagyhatjuk ki a híres Deliblati homokpusztát. Vendéglátóink javaslatára – ha már tényleg az igazi pusztát akarjuk látni, akkor menjünk el a közepéig! – Fejértelep felé vettük az irányt, elhagyva Deliblat helységeit, egy keskeny és rossz erdei úton 13 kilométert zötyögtünk a miniatűr falucskába, ahol állítólag a térség első víztornyát állították fel a 19. században. De ami elénk tárult, tényleg csodálatos látvány volt! Fejértelepnél (Šušara) tudatosodott ben-

A Néra kavicsátonyai

nem, hogy a pusztát itt a kultúrnövényzet, azaz a mezőgazdaságra alkalmas terület hiányát jelenti, viszont egy lankás, füves, bokros-fás, akár azt is mondhatnánk, gazdag élővilágú kultúrát jelent. Falusi turizmus iránt fogékony utazóként jártam már az erdélyi szénégetők tanyáján is, s vettem lúgszódából főzött háziszappant szuvenírként Közép-Bácskában, mert ott azt kínálták, s hogy ha így fogja fel az ember, akkor lelkesítő. A homokpusztát kicsivel később és néhány kilométerrel odébb, más irányból, Emánueltelep (Šumarak) környékén is megtekintettük.

Ha a homokpuszta némi beleélő érdeklődést kíván az oda látogatótól, a fehértemplomi tavak vidékén nem maradhat senki sem kívülről szemlélődő. Azonkívül, hogy a strandot nem fedi forró sárga homok mint a tengeren, minden együtt van, ami a nyaraláshoz és fürdőzéshez kívánatos. Kiépített, rendben tartott strand, vendéglőkkel, játszótérrel, bérelhető napernyőkkel, csónakokkal, úszóalkalmatlanságokkal és vízbiciklikkel. (Ez utóbbi – miként magam is tapasztaltam – a kisgyermekes mamák „kínzópadja” lehet!) Ja, s épp úgy le lehet égni ott is, mint a tengerparti napsütésben.

A Néra folyó völgyében, közel az országhatárhoz elterülő Fehértemplom városka a neoklasszicista városházával, épületeivel és vendéglőgömbökben bővelkedő sétálóutcájával ugyancsak nem elhanyagolható hely volt érdeklődésünk szempontjából. A 14. században említik először dokumentumok Fehéregyház néven. Szent Anna római katolikus temploma 1806-ban épült. Mindig is vegyes nemzetiségű

(német, szerb, román, cseh, magyar) volt lakosságát tekintve. Az 1848-as szabadságharcban nemzeti összetűzések és véres harcok színhelye is volt. Ma Vajdaság Velencéjének is nevezik.

Háromtagú különítményünk egy magyarországi turistacsoporthoz csatlakozva tett kirándulást Belgrádba, vagyis Nándorfehérvárra, amelynek híres-neves várában (Kalimegdán) szemléletes előadást hallgattunk meg az itt vívott dicső csatáról (1456), amelyben Hunyadi János és Kapisztrán János csapatai nagy vereséget mértek a törökre, s amelynek bástyájáról Dugovics Titusz magával rántotta zászlajával együtt a törököt. De ezt a történetet mindenki

Sárga, homokos út kanyarog a Deliblati-homokpusztán keresztül

jól ismeri, aki egy kicsit is érdeklődő saját történelme és nemzete sorsa iránt... Feledhetetlen hajókirándulást tettünk a Dunán és a Száván. A kirándulóhajón ún. szüretlen sört ittunk különlegességként. Útitársunk legnagyobb ellenkezésének (Belgrád legrágább utcájában vagyunk!) dacára, ebédeltünk a híres Mihály kenéz utca egyik sörkertjében – e sorok írója ugyanis azon a véleményen volt, hogy ha már itt van, akkor nem fog hotdogárust keresni, hanem balkáni ételt fogyaszt. (Egyébként semmivel sem fizettünk többet, mint egy jobb bácskai vendéglőben fogyasztottakért.) Végezetül megtekintettük a zimonyi millenniumi emlékművet, a Hunyadi-tornyot, amely az itt elhunyt törökverő emlékét őrzi.

Bence Erika

Fotó: Buzás Mihály

Budai Zsuzsi négygyermekes anyuka lett!

Budai Zsuzsannának, a tavalyi Miss Hungary Universe cím birtokosának egyszerre négy gyermek nevelésének gondja borult a nyakába. Hogyan is lett egyszeriben édesanyja? Erről beszélt a Reggeli műsorában.

„A páromnak, akivel fél éve vagyok együtt, már van négy gyereke” - kezdi Zsuzsi a tájékoztatást. Így történt, hogy 22 évesen fogadott gyerekei lettek, két fiú és két lány. Lecső Dani kísérté el Zsuzsát az adásba, és elmondta, hogy pótyanyaként fogadták el a szépséget, aki egyáltalán nem alkalmazza a szigorú nevelés szabályait.

„Inkább barátként tekintek rájuk, és baráti szinten van a kapcsolatunk, mert szerintem így sokkal több mindent el lehet érni a gyerekeknel” - magyarázta Zsuzsi, aki még három kutyát és két cicát is nevel. „Szerencsére hetente egyszer jön hozzánk egy takarítónő, de így is van mit csinálnom.” Az újdonsült háziasszony pedig segít ellátni párjának a gyerekek körüli teendőket. „Reggel 7-8 óra körül kelünk, mert a lányok ilyenkor már éhesek. Attól függ, ki milyen fáradt, én

vagy a párom készíti el a reggelit.” Aztán Zsuzsa megfőzi az ebédet és takarít. „A gyerekek nagyon rendesek, ha megkérem őket, mindig besegítenek a házimunkák elvégzésében” - dicsérte a gyerekeket, akiket már a sajátjaként szeret.

A fiúk egyébként tizenöt és tizenegy évesek, a lányok pedig öt és nyolc. A kislányokkal is jó viszonyt ápol. Reggelente folyton figyelemmel kísérik, míg elkészíti a reggeli sminkjét. „A múltkor nagy körömlakkozás volt” - árulta el Zsuzsi. A párja szeretne még egy-két gyereket, ám ő inkább még várna ezzel, hiszen most még elég sok figyelmet igényel négy gyerek ellátása. „Később persze lehet róla szó” - mondta, mert hiába is próbálja jól beosztani a napot, egyértelmű, hogy magára jóval kevesebb idő jut.

Fruzsina besokallt

csupán azért nem hallunk felőle, mert úgy döntött, hogy többet nem kér a médiából. Fruzsina nehezen viselte, hogy hiába dolgozott nagyon sokat énekesnőként, zeneszerzőként, elismerésből alig, míg a negatív kritikából túl sok is kijutott neki. Elege lett abból is, hogy a bulvársajtó folyton a magánéletével foglalkozik. Elmondása szerint rengeteg pletykát összehordtak róla, többek között, hogy anorexiás, állandóan csak bulizik, iszákos, sőt a szerelmi életét is kikezdték. Szerinte ahhoz, hogy valaki érvényesüljön a média és a showbiznisz világában, törtetőnek és magamutogatónak kell lenni. Ő ezt a szerepet nem tudja vállalni, neki sokkal fontosabb, hogy egyenes ember maradjon. Fruzsina szerint a döntése végleges, többé sehol sem ad nyilatkozatot, a zenélést azonban nem hagyja abba, habár nagyobb koncerteket nem tervez.

Az egykori Csillag születik tehetségkutató követőinek feltűnhetett, hogy Kovács Fruzsina már egy ideje sehol sem szerepel. A rajongóknak nem kell megjegyezni, a maglódi fiatal lány nem vált köddé,

Emma Watsont idegesíti az Alkonyat

Hermione megformálója, Emma Watson szerint az a fő különbség a Harry Potter és az Alkonyat sorozatok között, hogy a varázslótanonc meséjének középpontjába nem a szerelmeskedés áll, ellentétben a vámpírsztorival. A színésznő azért bonyoló-

dott magyarázkodásba a két film kapcsán, mert karaktere csókolózni fog a Harry Potter hetedik részében: „Ron és Hermione csókját túlértékelik a történet szempontjából. Hét történet, azaz hét rész kellett ahhoz, hogy ennek a két szereplőnek találkozzanak az

ajkai. A Harry Potter nem az Alkonyat, mi nem próbálunk a szerelmeskedős jelennetekkel népszerűbbek lenni” - nyilatkozta a színésznő.

Justin Bieber betoijt a rendőrtől

A díjzón és a rajongók hada miatt úgy látszik, hogy Justin Biebernek máris fejébe szállt a dicsőség. Az amerikai tinisztár

ugyanis nemrég kínos konfliktusba keveredett egy rendőrrel, miután eltalálta őt egy ún. vízbombával. A marylandi fesztiválon, a fellépése előtt, Justin a színpad mögött majomkodott. Azzal szórakozott, hogy vízzel teli tasakokkal hajigálta az embereket. A személyzet a kamaszkori hormonokat okolva, kényszeredetten jó képet vágott a csínytevéshez, de amikor a vízbomba egy rendőrön fröccsent szét, akkor már komollyá vált az ügy. Az egyenruhás fazon egyáltalán nem

volt vicces kedvében, és felelősségre akarta vonni a bajkeverőt. Ez csak azért nem sikerült, mert Bieber elbújt, és a testőrét küldte, hogy elsimítsa a dolgot. Hosszas rábeszélés után a rendőr végül elállt attól, hogy jogi lépéseket tegyen a sztár ellen. A szomorú az egészben az, hogy a tinibálvány nemcsak rossz példát mutatott, hanem a felelősséget sem volt képes vállalni. A rendőr bizonyára rögtön megbocsátott volna neki, ha derekasan elébe áll, és elnézést kér.

Justin Bieber megnyerte az MTV Music Awards díjat!!!

A főbb díjazottak listája

Az Év videója:

Lady Gaga – Bad Romance

Legjobb popvideó:

Lady Gaga – Bad Romance

Legjobb női videó:

Lady Gaga – Bad Romance

Legjobb férfi videó:

Eminem – Not Afraid

Legjobb hip hop videó:

Eminem – Not Afraid

Legjobb új előadó:

Justin Bieber

Legjobb rockvideó:

30 Seconds to Mars

– Kings and Queens

Kanye West bocsánatot kért Taylor Swifttől – a Twitteren

Biztos mindannyian emlékeztek a tavalyi MTV Video Music Awards-ra, ahol Kanye West elkezdett osztani, amikor Taylor Swift megkapta a díjat. Jobb később, mint soha: a rapper bocsánatot kért a jelenétért.

A tavalyi díjátadón nagy botrány kavart Kanye West, amikor felpattant Swift mellé a színpadra, és nem túl finoman kifejtette a véleményét, miszerint Beyoncé-nak kellett volna kapnia a díjat a countryénekeső helyett.

A hétfvégén azonban a Twitteren keresztül a rapper bocsánatot kért – nemcsak Swifttől, hanem mindenkitől, akivel valaha bunkó módon bánt. West a következőket írta:

„Írtam egy dalt Taylor Swiftnek, ami nagyon szép lett, és szeretném, ha elfogadná. Ő egyáltalán nem tehetett arról, ahogy a díjátadón viselkedtem. Ő csak egy csajszi, aki ugyanazokról a dolgokról álmodik, mint mi. Jobban megérdemli a bocsánatkérésemet, mint bárki más. Kész vagyok, hogy megkövessem. Túl nagy volt az egóm, hiszen ki vagyok én, hogy csak úgy felpattanjak a színpadra? Soha nem csinálnék újra ilyet. Sajnálom, hogy csalódást okoztam... TAYLOR SZERETI A RAPET... ÉN SZERETEM A COUNTRYT... Taylor, nagyon sajnálom.”

Hát, Kanye Westnek eltartott egy ideig, mire bocsánatot kért... de legalább megtette.

Vámpírok a videón

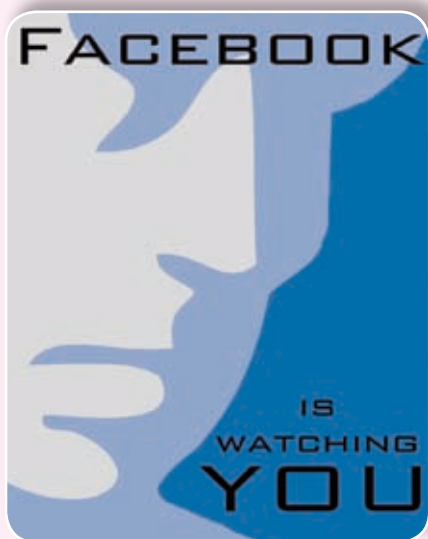
A Vámpírnaplók rajongói örülhetnek, hiszen sorozatuk újabb évadát követhetik. Eleinte azonban senki sem gondolta, hogy a sorozat ekkora sikerre teszert. A reményeket túlszárnyalta az is, hogy az egyes epizódok alatt felhangzó zeneszámok is népszerűvé váltak. Erre viszont már logikus lépés egy CD megjelentetése. A hírek szerint október végén tehát érkezik a Vámpírnaplók első évadjának dalait tartalmazó lemez, amihez egy népszerű videó is készítették. Az Obsession című dalt Sky Ferreira énekli, a klipben pedig a sorozat első évadjának legemlékezetesebb jelenetei láthatók.

A Facebook folyamatos használata súlyos függőséget okozhat

A közösségi oldalak folyamatos használata növelheti a stresszt, gyengíti a személyes kapcsolatokat és a súlyos függőknél alváshiányt is okozhat – közölte annak az amerikai egyetemnek az igazgatója, ahol kísérleti jelleggel egy hétre blokkolták a Facebook-hozzáférést a diákok számára. A kísérlet lezárult, és bár a részletes elemzés még nem készült el, Eric Darr igazgató szerint „a hallgatók ráébredtek, hogy a közösségi média, különös tekintettel a folyamatos Facebook-kapcsolatra, átveheti életük irányítását, ha nem tartják kordában”.

A Facebook-használók 60 százaléka törölné magát az oldalról

A Facebook-használók 60 százaléka fontolgatja, hogy törli magát a közösségi portálról, miután sokan érzik úgy, hogy az oldalon tárolt személyes adataik nincsenek kellő biztonságban – derül ki a Sophos biztonsági szoftverekkel foglalkozó vállalat jelentéséből. A felmérésben 1588 Facebook-használó vett részt. A profiltörölést fontolgatókon túl további 16 százalék már be sem lép az oldalra mondván, a közösségi portálon nem adnak lehetőséget a személyes adatok megfelelő szintű kezelésére. A válaszolóknak mindössze egynegyede jelentette ki határozottan, hogy nem fog kilépni a csaknem félmilliárd felhasználóval rendelkező portálról – adta hírül a Daily Telegraph című brit lap.

Szerkesszünk együtt!

- Mutassátok be néhány sorban kedvenc (házi)állatotokat, mellékeljétek fotót róla vagy rajzoljátok le;
- Küldjétek sok-sok fogalmazást, verset, valamint rajzokat a Rügyfakadásba;
- Állítsátok össze saját toplistátokat (pontosan leírt nevekkal, dalcímekkel);
- Írjátok választ a Gyöngyhalász felhívásaira;
- Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a számítógéppel kapcsolatban;
- A világ melyik részére, melyik országba utaznátok velünk, legalábbis úgy, hogy a rovatban olvastok róla;
- Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
- Bizalmas kérdéseitek, gondjaitok megoldásához kérjétek tanácsot Bori Mária pszichológustól;
- Próbáljátok megfejteni a rejtvényeket;
- Ismertessetek meg bennünket kedvenc vicceitekkel;
- Lexikont és oszilexít is várunk tőletek;
- Horgászbeszámolókat...

A fenti három pont azt jelenti, hogy a felsorolást mindenki tetszés szerint folytathatja. Tegyük közösen olyanná a Jó Pajtást, amilyen nektek is, nekünk is tetszik.

Várjuk jelentkezéseket!

Címünk a régi:
Jó Pajtás szerkesztősége,
21000 Novi Sad,
Vojvode Mišića 1.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
 Biblioteka
 Matice srpske,
 Novi Sad

82+79(02.053.2)
 ISSN 0350-9141
 COBIS.SR-ID
 16225794

Vajdaság AT
 Oktatásügyi,
 Téjékoztatási, valamint
 Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
 Minisztérium

A határon túl élő magyarok
 megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
 ADSL - Wireless - DialUp
 Számítógépek árusítása
 kedvező hitelfeltételekkel
 Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
 support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás
 Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■